

Debesuota, šilta, perkūnija.
Saulė teka 6:31,
leidžiasi 7:02.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

MIDWEST
INTER-LIBRARY
CENTER
CHICAGO

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Phone CANal 6-4380

Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XXXIX.

Kaina 5c

Ill. Pirmadienis, Rugsėjo-September 15 d., 1952

Price 5c

No. 218

NATO MANIEVRAI PRIEŠ PABALTIJĮ-MASKVĄ

PASAKOJA GRĮŽĘ IŠ LIETUVOS

DACHAU, Vokietija. — Jau pats vardas ne vieną šurpu nukrato. Ten daugis ir mūsų tautiečių yra pro kamina paleisti dūmais. Dabar toje vietoje, kur seniau buvo kacetos, įtaisyta nuolatinė pabėgėlių stovykla.

Kiek toliau nuo miestelio yra ir kita stovykla — percina-moji, kurioje gyvena keliolika Rytprūsių vokiečių, ilgesni laiką buvusių Lietuvoje ir iš ten sugrąžintųjų į Vakarų trans-portu parvykusių į Pietų Vokie-tiją. Jie papasakoja įdomių ži-nių apie pavergtą tėvynę.

Vokietė kalba lietuviškai

Nedidučiam sulūžusiam ba-ke pasitinka malonaus veido moteris. Tai ponja Erna, kil-mo iš Karaliaučiaus, su seseria įsikūrusi nedidučiam kamba-rėlyje. Sužinojusi, kad svečio esama lietuvio, pati prabyla lietuviškai, ir reikia pripažinti, jog kalba ne taip jau blogai.

Su ja visą laiką lietuviškai tik ir tekalbėjome — ir kaip reikiant susikalbėjome. Ji pa-pasakojo, kad su jos seseria, kuri, deja, šiuo metu buvo su-sirgusi, lietuviškai galima dar geriau susikalbėti, ta net mo-kanti lietuviškai rašyti.

Brigita — partizanų duktė

Tuo tarpu Erna turi pasirū-pinti savo dukterimi, Brigita, kuri miegojo lopšelyje. Jos tė-vas — lietuvis, partizanas, var-du Antanas. Jis norėjo, kaip ir daugiau kitų lietuvių, patekti į Vakarų, deja, iš tų jų pastan-gų nieko neiėjo, nes bolševikai lietuvių neišleisdžia, o su vokie-čiais tuoktis ar jas vesti nelei-džia. Mažosios Brigitos tėvas mobilizuotas išsoko iš sunkve-žimio pakeliui į Vilnių ir pasi-rinko miško laisvę, žinoma, drauge su visais pavojais.

Šiurpus miško brolių likimas

Nors pavojus jiems visą lai-ką tyko iš kiekvieno kampo, jų eilės, ne tik nemažėja, bet grei-čiau net gausėja. Apie Ukmer-gę, kurios apylinkės pasakoto-ja geriau pažįsta, esą daugiau miškų. Sunku esti ypač žiemą. Vasarą ir kitais metų laikais — geriau. Pasakotoja prisimena nesena įvyki Siesikūnose, kur vienas lieuvis per Rožančinės atlaidus, norėdamas įskusti par-tizanus, užsipašė rusus, bet per susišaudymą ir pats žuvo — ir tai nuo tų pačių rusų kul-kos.

Platčiau papasakojo apie partizanų švedrio, brolių An-tano ir Vlodo Vaičiūnų žuvimo aplinkybes. Jų giminės buvo iš-vežti į Sibirą. Prie Lėno ežero žuvo taip pat vienas vokiečių karys, susidėjęs su partizanais, — jį įvyjo į Lėno ežerą, ir jis iš ten gyvas jau nebeištrūko. Žmonės jį vadino Francu. Jis buvo taip pat pramokęs lietu-viškai, kaip veikt visi kiti vokie-čiai, atvykę iš Rytprūsių sau duonos ir uždarbio ieškoti.

Pasakotojos tvirtinimu, fak-tiškai kaime šeiminkauja par-tizanai. Partizanų gyvenimą pasakotoja, pasirodo, pažįsta geriau ir iš arčiau. Ji su seser-ia yra pervežusios į Vakarų jų dainų ir žiaip kūrybos. Nors pakeliui (jų transportas ėjo per Vilnių ir iš Rytprūsių buvo nu-kreiptas per Lenkiją) viską at-iminėjo ir į kiekvieną vagoną atėjęs rusas karininkas ragino "viską užmiršti", o apie bolše-vikus grįžus tik gerai atsiliepti, bet joms pavyko tas dainas ge-rai paslėpti ir išsivežti į Vaka-

rus. Jų tvirtinimu, tas dainas sukuria patys partizanai. Tai palaiko žmonių nuotakas. Pa-sakotoja apie lietuvių atsilie-pia labai gerai, į Lietuvą norė-tų, jei tik būtų galima, grįžti ir vėliau — bent pažiūrėti, kaip dabar ten viskas atrodo.

Giria lietuvių širdingumą

Į Lietuvą traukė būriais ne tik jos vienos, bet ir daugiau vokiečių, ypač per badmetį (1947 m.). Nors nemokėjo kal-bėti lietuviškai, bet žmonės pri-ėmė maloniai, kuo galėdami dalindavosi. Sunkiau buvo žie-mos metu, tada pėsčios, eida-mos per kaimus, pasiekdavo net Panevėžį, bet duonos visur gaudavo ir bent maistui užsi-dirbdavo.

Lietuviai mieliai kviesdavo į vakarėlius, maloniai šnekučiuo-davosi, vaišindavo, šokdavo, ne-darė jokio skirtumo, kad jos yra vokiečės. To skirtumo ne-parodavo ne tik kaimo jaun-imas, bet ir moksleiviai, ar šiaip inteligentai, kad ir parvy-kę iš miestų. Smagiausia būda-vo per didžiąsias šventes. Vokietijoje, sako, kai eini į vaka-rėlį, reikia pinigų mokėti, o ten jų niekas neimdavo ir ne-reikalavdavo. Į jas visur žiū-rėjo kaip į savus žmones. Net daugiau: ne vienas jomis paro-dydavo ypatingą pasitikėjimą. Pirmas klausimas, susitikus lietuvių, būdavo: "Sakykite, mergaitės, kada bus karas?"

Klausosi Amerikos Balso

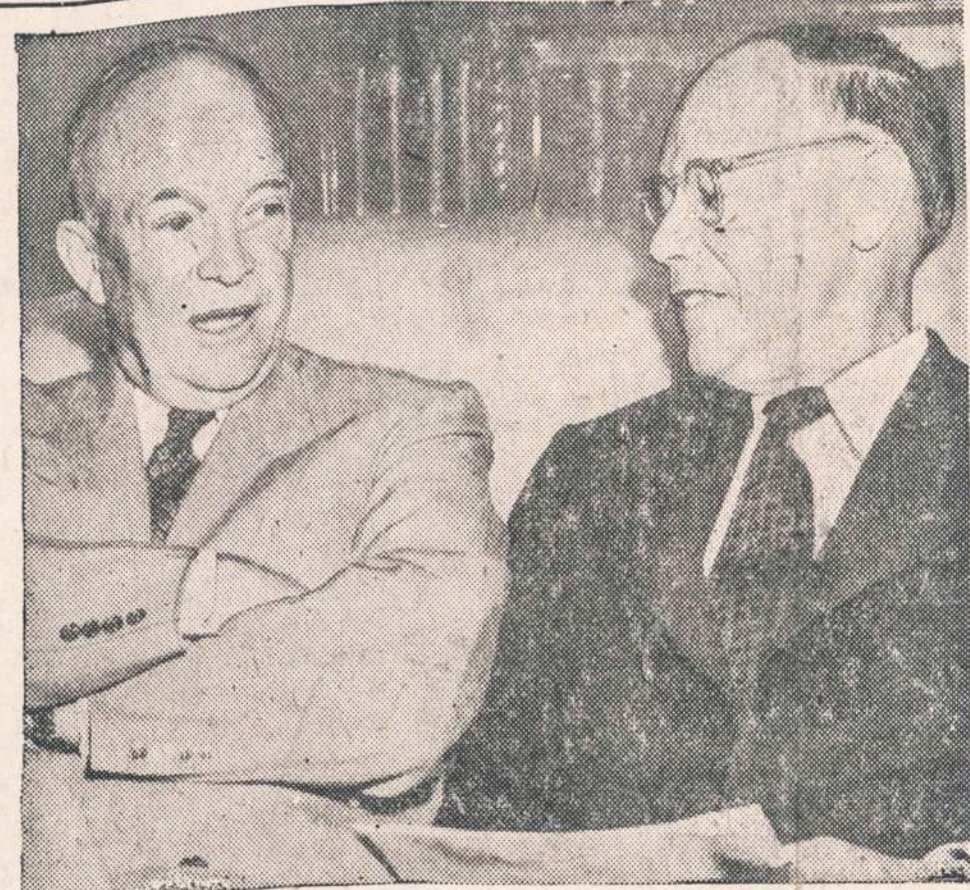
Kaune būdamas yra klausiu-sios per radiją Amerikos Bal-so pranešimų iš New Yorko lie-tuviškai. Gerai girdėti vakare 7 val. Ryto 9 val. girdėti labai prastai — matyti, smarkiai truk-do. Transliacijų klausosi taip pat komunistai — ir geriems pažįstamiems papasakoja, ką girdėję. Seserys yra dirbusios visus ūkio darbus. Bado šiuo metu Lietuvoje dar neturėtų būti, bet patys rusai sako, kad su laiku ir Lietuvoje bus taip, kaip paš juos. Prie to gali pri-eiti po poros trejų metų. Tada, pačių rusų tikinimu, negalės net iš kolchozo į kolchozą eiti. Rusų daugiausia gabenama iš Maskvos ar Leningrado rajonų — vis vadais. (Elta).

Prasideda derybos dėl angliakasių sutarties

WASHINGTONAS, D. C. — Pirmadienį angliakasių unijos atlyginimo politikos komitetas pradeda svarstyti naują atlygi-nimo sutartį, ir ruošūs galimai anglies streikui, nujaučiant, kad kompanijos ne iš kart su-tiks su naujais reikalavimais.

Angliakasių vadas John Le-wis pereiną savaitę turėjo pasi-tarimų su kompanijų atstovais, norėdamas patirti jų nuomonę dėl atlyginimo pakėlimo. Unija turi 385,000 narių. At-lyginimo vidurkis dabar yra \$16,35 per dieną. Atlyginimo politikos komitetas susideda iš 200 narių. Anglies atsargos sie-kia 85 dienoms.

—Kanados ūkininkė Jake Sky-binski iš Ft. Frances, Ont., su-silaukusi nepageidaujamo svečio

Taft'as ir Eisenhower'is tariasi. — Senatorius Robert Taft (dešinėje) ir Dwight Eisenhower'is kalbasi per pusryčius New Yorke. Tai yra jų pirmasis susitikimas nuo Respublikonų Partijos kon-ventijos Chicagoje.

Kai kur jau žiema. — Kada daugumą žmonių tebevargina vi-durvasariniai karščiai, Nevada, Dunner Summit prisigino ir "privilegiuotieji" gali džiaugtis žiemos malonumais.

Arabų Lyga graso Vakarų Vokietijai ekonominiu boikotu

Pyksta už reparacijas Izraelio, pasaulio žydams

WASHINGTONAS, D. C. — Diplomatinuose užkulisuose paaiškėjo, kad galingoji Arabų Lyga, kuriai priklauso 8 arabų valstybės, pagrasė Vakarų Vokietijai ekonominiu boikotu, jei vokiečiai iš tikrųjų laikysis savo sutarties su Izraeliu ir mo-kės žydams už padarytas jiems skriaudas nacių laikais.

Pirmaisiais arabai atsisakysią pirkti vokiečių pramonės gami-nių. Netekusi rinkų anapus Ge-ležinės Uždangos ir turėdama iš-laikyti didelę konkurenciją su Vakarų valstybėmis laisvajame pasaulyje, vokiečiai yra nukreipę savo dėmesį į Artimųjų ir Vi-durinių Rytų rinką. Ta pati Ara-bų Lyga, kuri karo metu simpa-tizavo Hitleriui, dabar pradeda darytis naudinga Stalinui, ku-riam labai svarbu V. Vokietijos — arabų valstybių santy-kių pablogėjimas.

Surado akmens amž. kaimelius Šetlandijoje

JARLSHOF, Šetlandijos sa-las. — Anglų darbo ministerijos archeologai užtikta Šetlandijos saloje tris priešistorinės gady-nės kaimelius, statytus mažiaus-ia keletą šimtmečių prieš Kris-taus gimimą.

Namai būvę pradėti statyti akmens gadyne, bet dalis yra vėlesnės kilmės, romėnų laikų. Be trobesių, užtikta visokių na-mų padargų ir žemės ūkio žve-lybos priemonių.

2 mil. vakariečių karių prieš 4 mil. raudonarmiečių

JAV turi 3.5 mil. kareivių

WASHINGTONAS, D. C. — Valstybės departamento išleista-me 50 psl. pranešime apie at-siunktus vaivius V. Europos apsi-ginklavime apskaičiuota, kad šie Amerikos sąjungininkai turi po ginklu apie 2 mil. kariuomenės.

Sulyginus su sovietų raudona-ją armija, tai yra tik pusė prieš armijos dydžio. Bet pridė-jus Amerikos 3.5 mil. vyrų, priklausančių jos ginkluotoms pajėgoms, sovietų dabartinės pajėgos gerokai perviršijamos. Šalia sovietų 175 divizijų pri-skaitoma apie 100 divizijų sa-telitinių valstybių. Bet ir Va-karų pasaulio karinės pajėgos yra žymiai didesnės, negu mi-nėtos 2 plus 3.5 mil. vyrų armi-ja, prie to dar pridėjus Austrai-lijos, Zelandijos, Ispanijos ir Ju-goslavijos armijas.

AUKSTAS PAREIGŪNAS BUVO ŠNIPŪ DRAUGAS

WASHINGTONAS, D. C. — Dr. Edward Condon, buvęs 1941—1945 m. karinių paslap-čių tyrinėjimo įstaigos viršinin-kas dabar apklausinėjamas dėl prokomunistinės veiklos savo draugu tarpe turėjo ne tik ži-nomų komunistų, bet ir sovietų šnipų.

Nustatyta, kad jis aštunai draugavo su 3 sovietų šnipais, 3 komunistų partijos nariais, vienu vėliau atsimečiusiu komu-nistu ir keleta tokių, kurie at-misakė pasiaiškinti, ar jie pri-klauso partijai.

Trumpai iš visur

—Dr. Elizabeth Forbes-Sem-pill, anglų gydytoja, 40 m., pra-neša, kad ji atliko visus teisinius formalumus, pakeisti savo lytį. Jos moteriškos lyties organizmas pamažu persiformavo į vyrišką. Ji pasivadino Dr. Ewan Forbes-Sempill.

— 200 svarų lokio, pirma mėgi-no jį nugirdyti degtine su me-dum. Lokys įbeldė per langą į trobą. Tuomet moteris pagriebė šautuvą ir paleido į jį šūvį. Lo-kys vis dar laikėsi. Paleidus dar vieną šūvį, jis galiausiai sugriu-vo.

—Amerikos tautinės mažu-mes, darbininkai ir ūkininkai yra pagrindiniai 3 sluoksniai, kurie užtikrina demokratų lai-mėjimą per rinkimus į presi-dentus lapkričio mėn., tvirtina prez. Trumanas. Apginti Baltuo-sius rūmus nuo respublikonų ga-lima šiomis priemonėmis: pro-dant tautai, kad jie priešinasi senatvės pensijoms, atlyginimo minimumo garantavimui, pigių butų statybai ir t. t.

—Sovietai gali nusileisti dėl taikos sutarties su Austrija, pradedama drąsiau kalbėti Vie-noje. Maskvai esą svarbu sudary-ti įspūdį, kad ji darosi sukalba-ma, kad po to galėtų įvykti 4 didžiųjų konferencija dėl Vokie-tijos suvienijimo.

—Astronomai, konferuoja Ro-moje, trečią kartą atmetė sovie-tų kvietimą susirinkti kitais me-tais konferencijai Leningrade. Buvo nutarta šaukti 1953 metų tarptautinę astronomų konfe-renciją Dubline, Airijoje.

—Sovietų šarvuotas automo-bilis su 6 kareiviais per klaidą atsidūrė Vakariniame Berlyne. Policija, užstaciui sąslavų tro-ką ir vieną savo automobilį, pri-vertė rusus sustoti. Žmonės ėmė šaukti "Ivanai, važiuokit na-mo!". Atsiradusi karo policija iš-palydėjo šarvuotį iki rytinio sektoriaus ir leido jam važiuoti namo.

Italijoje trūksta tikėjimo laisvės

Uždarinėjamas protestantų bažnyčios

ROMA. — Amerikiečių vado-vaujama vad. Kristaus bažny-čia guodžiasi italų vyriausybės netolerancija ir žada laikyti pa-maldas po atviru dangum, kur buvo įsakyta uždaryti bažny-čias.

Cline R. Paden iš Brownfield, Tex., vadovaujantis minėtai baž-nyčiai Romoje, praneša apie jų maldos namų uždarymą Ales-sandrijos, Romoje ir įsakymą už-daryti dar dvi iš 19 turėtų baž-nyčių Italijoje.

Alessandrijoj buvo pavartota policijos jėga sulaukyti į bažny-čią einantiems žmonėms ir iš-varyti tuos, kurie giedoja psal-mes viduj. Neoficialūs Italijos šaltiniai sako, kad trynomai su Kristaus bažnyčia prasidėję dėl misionierių veiklos.

Atbėgo 4 kareiviai

MUENCHENAS, Vokietija.— Pasienio policija praneša apie pabėgimą dviejų lenkų ir dviejų čekoslovakų kareivių į Vakarų Vokietiją.

Jie atbėgo, kad nusibodę žiūrėti, kaip sovietai kamuoją jų kraštus, ir dėlto nutarė ieškoti laimės Vakaruose.

STIPRIOS SARGYBOS SAUGOJO JV LAIVUS ANGLŲ UOSTUOSE

Lėktuvnešis Roosevelt turis naujus išradimus

GLASGOW, Anglija. — JAV Atlanto laivynas, dalyvaujantis NATO manevruose Šiaurės jūroje, turi labai slaptų ginklų ir įtaisų, kurių paslaptį apsaugoti buvo parinkti specialūs laivyno sargybų daliniai.

Nesąžiningumas — pats didžiausias blogumas valdžioje

VIEŠOSIOS NUOMONĖS TYRINĖJIMŲ DUOMENYS

PRINCETON, N. J. — Viešosios nuomonės tyrinėjimo in-stitutas buvo paleidęs savo ben-dradarbius į visuomenę su klausimu, kurios ydos dabarti-nės vyriausybės yra pačios di-džiausios?

7 žmonės iš 10 atsakė: ko-rupcija ir sukčiavimai valdinė-se įstaigose, ypač tarp federali-nių mokesčių rinkėjų.

Kiti Trumano vyriausybės prie-kaištai, pagal daugumos at-sakymą, yra: išlaidumas, nesiskaitymas su piliečių sudėtais mokesčiais, per didelis Truma-no individuališkumas, nesiskaitymas su kitų nuor. one.

Nepatenkinti ir užsienio politika

Dauguma suminėjo dar šiuos priekaištus dabartinei vyriausy-bei: nemokėjimas elgtis su už-sienio valstybėmis, silpna užsie-nio politika, per mažą vadovu-ti tinkamų žmonių vyriausybę.

Be to, nepasitenkinimas Ko-rejos karu, nematant, kaip ji laimėti arba kaip iš jo pasi-traukti, nenoras bendradarbiau-ti su Kongresu, aukšti mokes-čiai, infliacijos pavojai ir pra-gyvenimo brangimas.

Atsakymai buvo užduoti miš-riai publikai, susidedančiai iš demokratų, respublikonų ir ne-partinių balsuotojų.

Vėl nuolė jėgaines prie Yalu upės

ATMUŠĖ PUOLANČIUS KINUS

SEOUL, Korėja. — JT lėktu-vai sekmadienį pakartojo savo stiprius puolimus prieš komu-nistų elektros jėgaines Yalu upės pietiniame krante, prie pat Mandžiūrijos pasienio.

Buvo subombarduota svarbi ir galinga Suiho užtvanka, ku-rią komunistai spėję aptvarkyti po ankstyvesnių bombardavimų. Taip pat dideli kiekiai bombų buvo numesta į Sohung miestą, sudarantį svarbų armijos aprū-pinimo centrą.

Kautynių lauke kinų pėsti-ninkai dviem atvejais mėgino šturmuoti pietinių korėjiečių lai-komą "Capitol" aukštumą cen-triniame ruože, bet puolimai bu-vo atmušti, pridarant priešiui didelių nuostolių.

JV aviacijos vadovybė, pra-nešdama, kad pereiną savaitę buvo numušta 14 priešo lėktu-vų, tvirtina, jog amerikiečiai neprarado nė vieno Sabre spausminio lėktuvo.

Ant Suiho elektros jėgaines 350 bombonešiai B-29 numetė 350 tonų sprogstamosios me-džiagos. Lėktuvai, pakilę nuo lėktuvnešio, išstakė armijos su-sitelkimą prie Hoeryongo, kele-tą mylių į pietus nuo Yalu upės ir 41 mylių nuo Sibiro pasienio.

Stiprios sargybos dabojo laivus Anglijos dieną ir naktį, prieš jiems išplaukiant į jūrą. Laivynas tvarkomas tokiomis nuostatais, kokie numatyti atominiame kare. Parinkta jūrų policija specialiais šautuvais ir rankinėmis granatomis žiūrėjo, kad niekas iš pašalinių neprieitų per arti prie laivų, kol jie laukė įsakymo išplaukti į manevrus.

Lėktuvnešis Roosevelt, 45,000 t., yra specialių ginklų dalinys, priskirtas lėktuvnešiu iš Sandia, N. M. atominių ginklų tyrinėjimo bazės. Ar laive yra ir atominių bombų, nebuvo galima sužinoti.

Bandytai su naujais ginklais

Iš priskirto minėto specialaus dalinio yra aišku, kad per šiuos manevrus JAV laivyno vadovy-bė turi tikslo išmėginti naujus karinius išradimus ir įtaisus, su-rištus su atominė karvedyba. Bandytų uždaviniais esą ne-būtina turėti atominių bombų.

Specialusis dalinys yra suda-rytas ir apmokytas Sandia ba-zėje visų trijų ginklų rūšių — armijos, laivyno ir aviacijos. Per atominius sprogdimus jis buvo apmokytas kaip kovoti fronte, apmėtomame atominė-mis bombomis ir kitais moder-niškais taktikos ginklais.

Šis dalinys yra sudarytas iš aukšto techninio išsilavinimo vyrų, be to persijoto per FBI saugumo rėčius.

Galingiausia armada

Pereitą šeštadienį iš įvairių Skotijos uostų ir įlankų pasie-do į Skandinavijos pusę 160 ka-ro laivų, priklausančių 8 valsty-tvėms, NATO nariams.

Sovietų laivyno organas "R. Žvaigždė" parašė, kad manie-vrai turi puolamųjų uždavinių, išdirbtų Washingtono Pentago-no, nukreiptų prieš Sovietų Są-jungą ir Baltijos kraštus. Iš Maskvos aštrių pareiškimų ma-tyti, kad sovietai ruošiasi įteikti protestus Norvegijai ir Danijai, dviem NATO nariams, dalyva-ujančiams manevruose. Amerika nutarė neleisti savo laivų į Bal-tijos jūrą, tačiau šis Amerikos nusistatymas nesumažino sovie-tų nerimo dėl pradėtų milžiniš-kos apimties laivyno manievro netoli Skandinavijos ir Baltijos.

13 dienų bus pratrinami ap-ginti Daniją nuo priešo įsiver-žimo iš jūros pusės.

Didžiausią laivų ir jūreivių dalį manevruose sudaro Ameri-ka (40,000 jūrininkų iš 85,000).

TEISMAS IŠKISO I IKES DEMOKRATUS

AUSTIN, Tex. — Apskrities teisėjas Jack Roberts, demokra-tų partijos centro komitetui prašant, uždraudė Texaso demokratams naudoti demokratų partijos vardą.

Texaso demokratai nutarė remti ne Stevensoną, bet res-publikonų kandidatą Eisenhove-rį, vadindami save vis tiek de-mokratais.

KAIP KELIAVOME PER PASAULI JAPONŲ MUŠTI

(Tęsinys)

Didįjį šeštadienį priartėjome prie Japonijos miesto Nagasaki. Laivo gydytojas įsakė visą maistą išmesti į jūrą, nes, pasirodė, buvo sugedęs. Dar ligi Nagasaki buvo likę plaukti apie vieną parą, o jau valgyti nieko nebedavė. Jau ir Velykų rytas, o visi alkani. Nusiminimas didžiausias, kiti net verkė.

Apie 2 val. po pietų laivas įplaukė į Nagasaki. Visi greitai skubėjome atsigaivėti. Iš pirklių laiveliuose prisipirkome maisto ir pavalgėme. Kol laivo pareigūnai parūpino laivui maisto, mes jau buvome sotūs už savo pinigų. Laivas stovėjo per visas Velykas, tad mes išėjome po miestą pasižvalgyti. Nagasaki miestas nebuvo didelis. Tada jis galėjo turėti apie 100-150 tūkst. gyventojų. Bet mums jis labai patiko. Namukai labai lengvi, nedideli, bet labai švarūs. Prie kiekvieno namuko buvo labai gražiai prižiūrėtos pievelės arba darželiai. Gatvės labai švarios. Tokio švaraus miesto mes dar nebuvo matę. Pačiame miesto centre buvo ir didelių namų, bet ir tie visi švarūs.

Uostas, kuriame mūsų laivas sustojo, buvo pilnas įvairiomis vėliavomis pasipuousių laivų. Mat, Nagasaki uostas yra vienas svarbiausių Japonijos uostų.

10. Plaukiame į Vladivostoką

Velykų trečiąją dieną mūsų laivas pakėlė inkarą ir išplaukė tiesiai į Vladivostoką. Tai vienas pagrindinių Rusijos Sibiro uostų, be to, vienintelis Rusijos uostas sujungtas Trans-Sibiro geležinkelio linija. Vladivostokas buvo laikomas vienu geriausiųjų uostų pasaulyje. Laivų susisiekimas tęsiasi per visus metus, žiemą ledus išlaužiant ledlaužiams. Gyventojų tada Vladivostokas turėjo apie 100,000.

Vladivostoke išbuvome dvi ar tris paras, paskui mus išvežė į Mandžūrijos miestą Yang-Kow. Čia prie jo viename kaime įkurdino mūsų dalinį. Tęsėsi pamokymas. Mus mokė kariško meno, pritaikyto Tolimųjų Rytų strategijai. Mane paskyrė į specialią mokyklą, kurią ligi sekančio pavasario (1904 m.) baigiau, gaudamas puskarininkio laipsnį. Greitai buvau paskirtas "kaptinarmusu". Tai lyg būtų seržantas, kuriam yra pavestas kareivių maisto ir ginklų transporto dalinėlis. Mano žinioje buvo "obozai". Mat, tada nebuvo automobilių ir sunkvežimių kareiviams pervežti, o taip pat jiems pristatyti reikalingą maistą ir šaudmenis. Visa tai reikėjo atlikti arkliais. Aišku, dėl tos priežasties kariuomenės permetimas, reikalui esant, buvo labai lėtas. Kelių, galima sakyti, visiškai nebuvo. Taip vadinami keliai pasidarė kuria nors vieta pradėjus daugiau važinėti. Už tat jie, lietuvi palijus, pasidarydavo neišvažiuojami. Ratai pasinerdavo dumble ligi stebulių, ir arkliai, klampodami per purvą, negalėdavo jų patraukti. Tik visa laimė, kad tose pačiose sąlygose ir visi kiti buvo priversti naudotis tokiais pačiomis susisiekimo priemonėmis. Dėl to, sąlygos buvo maždaug vienodos.

Blogiausia būdavo, kai reikėdavo pervažiuoti iš vienos į kitą vietą. Žemėlapijų nebuvo. Juos nebent turėjo tik karininkai. Kareiviai jų neturėjo, pagaliau, jei ir būtų turėję, nebūt mokėję jais naudotis. Susikalbėti su vietiniais negalėjome, nes nemokėjome jų kalbos. Dėl to, dažnai paklysdavome. Belankydamas specialią mokyklą buvau pramokęs keletą žo-

džių kinietiskai. Tas man vėliau daug padėjo, kai reikėdavo ką nors sužinoti.

(BUS DAUHAU)

Banditas atėjo mokytis muzikos

Į Mrs. Hicks muzikos studiją 25 E. Jackson atėjo banditas ir paprašė, kad jį pamokyty skambinti pianą iš gaidų, nes jis iš ausies ir pats mokas. Nors Mrs. Hicks priešinosi, nes jau buvė

po darbo, bet banditas neatleido. Sėdęs prie piano jis kaire ranka paėmė kelis akordus, ir pareikalavo, kad ji paskambintų. Ji paskambino Chopino ir kelis kitus dalykus, o banditas išsėjosi kėdėje.

Kai ji baigė, banditas mokytojui padėjo ir spruko su jos pinigine, kurioje buvo \$21.

Skaitykite "N-nas"

Ivairių firmų geriausios kokybės
Televizijos ir Radijo Aparatai
DIDELĖ NUOLAIDA
GARANTUOTA, ISSIMOKEJIMAI
D.A.I.N.A. TELEVISION
sales-service
3120 S. Halsted - DA-6-6887

PAGALIAU! NAUJAS ISRADIMAS KENCANTIEMS NUO
REUMATIZMO ir ARTHRITIS
AMERPOL Tablets Amerpol sustabdo pažeidžiantį skausmą tuojau! Greitai pašalina skausmą nuo raudonai įdegusių kelių, pirštų, rietkaulių, pečių sanarių, ir skaudančių, nelankstų raumenų. Pripažinti žymių gydytojų ir ligoninių. Dėl pagalbos nuo jų kankinančių skausmų neatidėliokite. Pasiųskite \$4.00. Už 100 tablečių \$3.50 ir 50c. už persiuntimą.
THE STAR PHARMACAL CO., Dept. L,
957 No. Ashland Ave., Chicago 22, Ill.
Bus prisiusta jums tuojau

Pervežu baldus
Chicagoje ir iš tolimesnių vietų
TURIU ILGĄ PATYRIMĄ
Juozas Naujokaitis
6819 So. Rockwell St.
CHICAGO 29, ILL.
Phone: WA1brook 5-9209

KAZYS ČESNAUSKAS
GENERAL CONTRACTOR
Statau naujus namus ir atlieku visokius namų remontus.
Darbas garantuotas.
Telefonas:
LAFAYETTE 3-3306
Skambinti nuo 6 iki 9 val. vak.

Lietuvių Krautuvėje Didelis Pasirinkimas

Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai, radijo, televizijos setai, baldai vaikučiams.
Žemos kainos, lengvi išmokėjimai, tuojau pristatoma.
Baldai pagal užsakymą.
ROOSEVELT Furniture Co., Inc.
2310 W. Roosevelt Rd.
SEeley 3-4711
Atidaryta sekm. nuo 11 iki 4:30.

40 Metų Prekyboje Sukaktivių Prekių Išpardavimas

Geros rūšies rakandai, pečiai, šaldytuvai, skalbiamos mašinos, kaurai, kilimai, dulkių valytuvai, siuvamos mašinos, radijos, televizijos, jewelry, deimantai, laikrodžiai.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 So. Halsted St.
CHICAGO 8, ILL.
Tel. CALumet 5-4591-7237
Krautuvė atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki 9:30 P. M.
Budriko Radio Valanda iš WHFC 1450 kil. radio stoties, ketvirtadienio vakarais nuo 6 iki 7 val. vakare. Su orkestru ir dainininkais.

NAUJA GYDUOLE
Alexander's Nauja Maistinga Gyduole yra misinys riešutų, obuolių, šaknių ir lapų; ji yra vartojama nuo visokių nervų ligų ir nerviškių galvos skaudėjimų. Tuo skaidyti ir gydyti silpnumą, greitą pavargimą, gėra nuo inkstų (kidneys) ir dėl visokių vidurių nesveikumo — ištvėrimingus maistas ir stimuliuojantis tonikas. Nežiūrint kokia liga sirtumėt, šitame mišiny yra pastiprinimų. Vartojama arbatos formoje. Svaras \$8.00, pusė svaro \$4.00, ketvirtis svaro \$2.00.
Prisiūčiam į namus.
ALEXANDER'S CO.
414 WEST BROADWAY
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
RADIO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
6000 watis—1390 kil.
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro
LIETUVISKOS VAKARŪSKOS
Tel. HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

Tik "Naujienos" rašo tiesa—neša laimę, mokslą, šviesą.

Nation-Wide U.S. ROYAL Trade-in SALE!

U.S. ROYAL Air Ride
LIST PRICE \$23.25
NOW \$16.75 PLUS TAX EXCHANGE SIZE 6.70/15

Now Millions More Can Own Them —at the Biggest Savings in Years!

- The original, genuine Air Ride tires that
- go on America's finest new cars!
 - have never been duplicated!
 - absorb the road in silence at any speed!
 - cushion all road shock and vibration!
 - run much cooler—last much longer!
 - improve steering and control of any car!
 - give safety, mileage beyond previous standards!

SIZE	LIST PRICE	NOW*
5.90/15	19.80	14.25
6.40/15	22.15	15.95
6.70/15	23.25	16.75
7.10/15	25.75	18.50
7.60/15	28.20	19.95
8.00/15	30.90	21.95
8.20/15	32.30	23.05

*plus tax exchange

EXCLUSIVE FEATURES AVAILABLE NOWHERE ELSE!

America's Finest Regular Pressure Tire
U.S. ROYAL De Luxe
Longest tire mileage in its class!
LIST PRICE \$20.10
NOW \$14.95 PLUS TAX EXCHANGE Size 6.00/16
SIZE 6.50/16 (LIST PRICE \$24.80), NOW \$18.75, plus tax exchange
Famous brake-action tread—4-way skid protection—safety-bonded cords!

Sensational New Safety Tire by U. S. ROYAL
U.S. Centipede Grip
Never such performance at such a price!
LIST PRICE \$14.60
NOW \$11.95 PLUS TAX EXCHANGE Size 6.00/16
The only tire in its field introduced in 1952! Stopping power, mileage economy, tire beauty above all former popular-price standards!

ACT NOW—LIMITED TIME ONLY! LONG EASY CREDIT TERMS!

SERLIN TIRE CO.

1400 SO. MICHIGAN

Webster 9-2122

Detroit, Mich.

Tautos šventės minėjimas per radiją

Rugsėjo 6 d. per WJLB stotį ALB R. Klubo valandėlėje buvo tautos šventės minėjimas.

Pirmausia pasakė kalbą valstybės atstovas (repres. of state) adv. Joseph Kowalski. Apibūdinęs tautos šventės prasmę, pažymėjo, kad neilgai džiaugės lietuviai laisve. II Pasaul. karui prasidėjus ir netekus jos, prasidėjo gražioje šaly deportacijos, žudynės. Tas pats likimas ištiko Lietuvių kaimynus: lenkus, ukrainiečius, latvius ir estus. Jam yra malonu pastebėti, kad neseniai atvykę į JAV lietuviai bus geri šios šalies piliečiai. Jie šandien kovoją už laisvės idealus ir principus. Gi dėl laisvės yra verta gyventi, kovoti ir mirti.

Po jo kalbėjo buvęs Lietuvoje ilgametis gimnazijos direktorius Jonas Švoba. Jis savo kalboje priminė, kaip buvo švenčiama nepriklausomoje Lietuvoje ši šventė. Mūsų tautos praeitis yra mūsų pasididžiavimas, teikiąs teisės ir stiprybės toliau gyventi. Lietuvių tauta paveldėjusi gražią kalbą, dainas ir jos dvasinį pajėgumą. Ji, netekusi sąlygų vystytis, yra davusi net svetimiesiems pajėgių asmenybių. Po 150 metų Rusijos vergijos žybtelėjo, kaip šviesus spindulys — nepriklausoma Lietuva. Šandien ji žiuriai teriojama. Tauta nenori mirti, bet nori gyventi. Prabočių kraujas tekėjęs lietuvių gyslose.

Minėjimas buvo baigtas Tautos himnu.

ALB R. Klubo susirinkimas

Rugsėjo 7 d. įvyko Amerikos Lietuvių Balso Radijo Klubo visuotinis narių susirinkimas.

Klubo pirmininkė Helen Rauby padarė išsamų pranešimą apie nuveiktus darbus. Ji pabrėžė, kad svarbiausi mūsų tautos įvykiai, sukaktys buvo tinkamai klubo paminėti. Minėjimuose be žymių asmenų iš savųjų, dalyvavo ir iš amerikiečių visuomenės tarpo. Užmegsta glaudūs ryšiai su mūsų tautiečių valstybės atstovu adv. Joseph Kowalski ir JV kongresmanu T. Machrowicz.

Laiškais buvo palaikyta ryšiai su senatoriais Fergusonu, Moody, gubern. Williams ir miesto majoru. Jie yra atsakę padėkos laiškais. Klubas turi nemažą rūpesčio su choru. Buvo pradėtos derybos su muziku Strolia, kuris jau buvo sutikęs diriguoti mūsų chorą, bet dėl sveikatos pablogėjimo, jis turėjo išvykti į Kaliforniją.

Klubas nori su visais ir su visomis organizacijomis gražiai dirbti Lietuviškos kultūros ir lietuvių bendriesiems reikalams.

Alf. Ziedas supažindino su klubo naujos konstitucijos projektu.

Susirinkimui energingai pirmininkavo klubo I vicepirmininkas Ksaveras Semaška. V.

Jeį turi parduoti ūkj —
I "Naujienas" tuoj užsuki.
O jei laiko neturėsi —
Telefonu pakalbėsi.

Stiprinama neapykanta prieš amerikiečius

Atsiunčiami Vilniuje leidžiamos "Tiesos" numeriai aiškiai rodo, kad Maskva stengiasi skiepyti vietos gyventojuose neapykantą prieš vakariečius, pirmoje eilėje amerikiečius. Štai "Tiesos" Nr. 188 pasipila visa eilė kaltinimų amerikiečiams už jų tariamus žiaurumus prieš civilius Korėjos gyventojus.

Tie kaltinimai yra paimti iš "Tasso" paskelbtų "pranešimų". Esą, vienoje vietoje, Chuchoos apkr. Ješu valsč., amerikiečių dalinys "išprievartavę" visas moteris, paskui įkaitintais

lygintuvais ir vinimis išdeginę žymes ant moterų kūnų, perverę jų nosis vielomis ir vedžioję jas po kaimus, išbadę akis, išpaušę mėsos gabalus, nėsčioms moterims perskrodę pilvų ir pan.

Kitoje vietoje prie Mirasamo kalno nukankinę 700 "patriotų," išdaužydami dantis, degindami raudonai įkaitintą geležimi, išbadydami akis.

Diučeno kaime, esę, pririšę prie medžių 130 patriotų ir panikę juos, neduodami maisto. Sapaheno kaime moteris buvusios nuogos vedžiojamos, o vėliau buvusios panauduotos taikiniams iš pistolečių šaudyti.

Paduotos visos tų "kankinimų" smulkmenos.

Fabrikotojams būtų reikėję turėti tikrai daug fantazijos,

kad taip vaizdžiai galėtų atvaizduoti tuos "amerikiečių žiaurumus", jei jie nebūtų... To šėviškai O bolševikams lengva tai padaryti. Užtenka tik aprašyti mažą dalelę tų sadistiškų kankinimo būdų, kuriuos bolševikų enkavidistai vartoja užimtuose kraštuose ir visa istorija baigta. Lieka tik tuos nusikaltimus dabar priskirti amerikiečiams.

Aprašymai primena vaizdus iš Červenės, Pravieniškų, Rairnių miškelio, Panevėžio. Taip, kaip aprašoma, su moterimis buvo elgiama Vokietijoje, Austrijoje, Vengrijoje ir kituose kraštuose, kur "išlaisvintojai" bolševikai įkėlė savo koją.

Visa bėda, kad tokiomis "informacijomis" net ir ten mažai kas hepatiki.

Vėl aiškina raketierius

Cook apskrities didysis prielietusių teismas pakvietė liudyti 19 raketierių įstaigų tarnautojų. Tai dar smulkesnės žuvinigų raketierių biznyje. Bet

policija per ilgėsnį laiką iš jų surinkusi daug įdomios medžiagos, kuri duodanti ir bendrą Chicago raketos vaizdą. Iš naujo imtasi šios bylos todėl, kad po raketierių karaliaus Roe nužudymo rugp. 4 d. jo biznio bendradarbiai daug suteikę informacinės medžiagos.

BALLANTINE SERVICE CORP.
Pietinėje Chicago dalyje
Autorizuotas dirbtuvės patarnavimas
visokiems automobilių radijams
ir greičio rodikliams.
723 West 66th Street
WENTWORTH 6-6249

Ivairiems pervedimo ir vilkimo
darbams šaukite Bishop 7-5451
arba pasimatykite su
FRANK VOZNAK
Specialistas vilkti ežerų
2452 So. California Avenue
Chicago 8, Illinois

PAMOKOS
Anglų Kalbos
Lietuvių Kalbos
Stenografijos
Mašinėle Rašymo
Aritmetikos
Pilietybės
MOKSLO LAIKAS:
Nuo 9 ryto iki 3 po pietų ir
nuo 7 iki 9 val. vakaro.
AMERIKOS LIETUVIŲ
MOKYKLA
816 W. 33rd Pl. Chicago 8, Ill.

Schooly Television SERVICE & INSTALLATION
24 Hour Guaranteed Service
All Makes and Models
Scientific Repair Service
Reasonable Honest Rates
We are TV Engineers with
experience and skill to diagnose
and correct troublesome sets.
Hours 9:00 to 5:30
Ask for Service Dept.
10917 S. CENTRAL PARK
Phone: BEverly 8-9042

H A Š E K
Rite-Way Roofing Co.
Kontraktorai stogams
dengti
NAUJOJI VIETA:
2639 So. Kedzie Ave.
NAUJAS TELEFONAS
Bishop 7-1212
Reikalingi darbininkai

Joseph O. Bruska
GENERAL INSURANCE
BROKER
2338 S. St. Louis Ave.
FIRE • AUTO • CASUALTY
PLATE GLASS • LIFE
OFF. CE. 6-4041
RES. RO. 2-2337

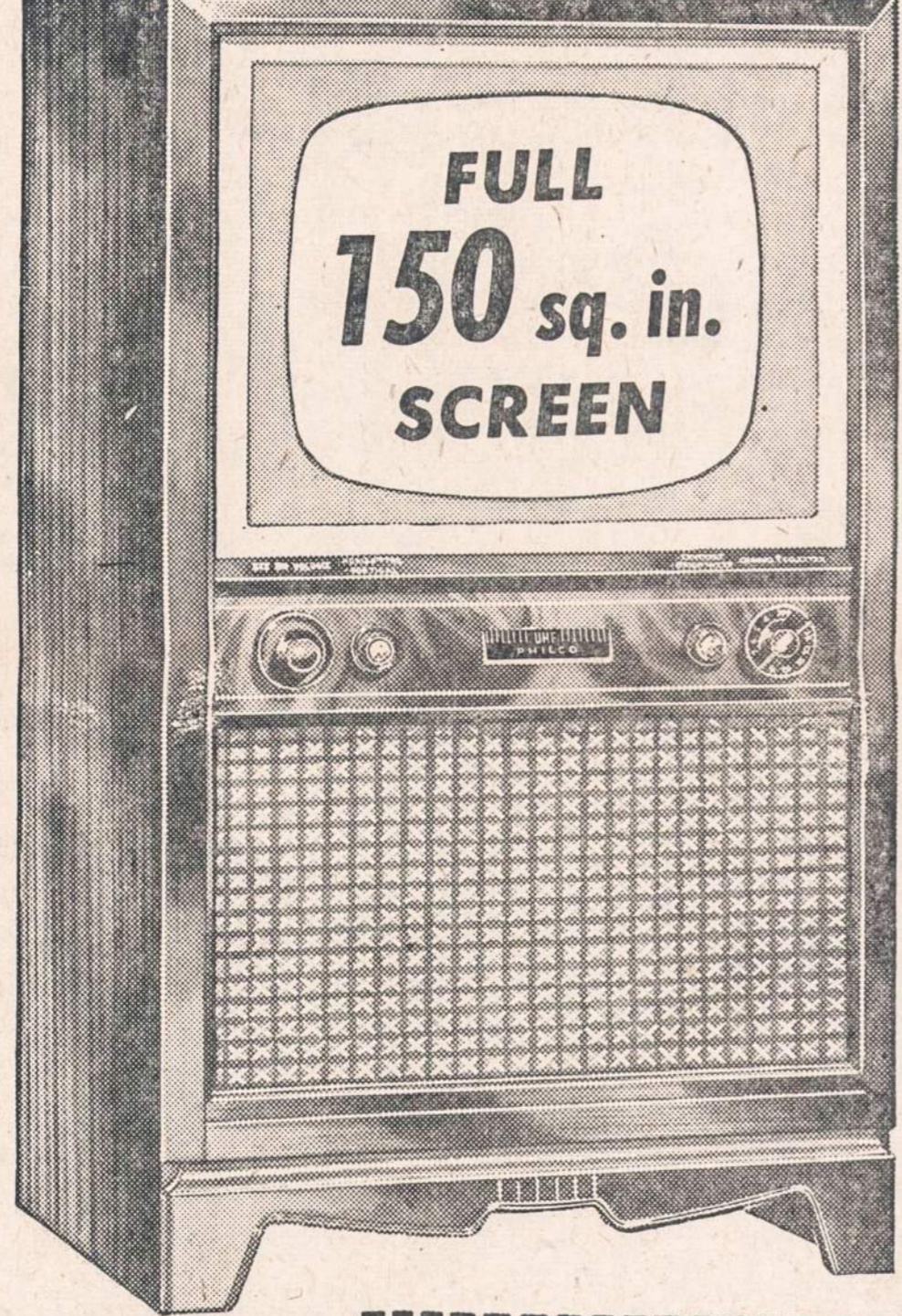
Call for FREE
Estimate
**KITCHEN
CABINETS**
Wood or Steel
Formica Counter & Sink Tops
CZERWIEC
(Sir Wick)
LUMBER
4655 W. North
BE 5-9400 Ext. 11
3700 S. Western Ave.
VI 7-0456

For Your Enjoyment
Air conditioned
**Guyon
Gardens**
Formerly Guyon Lounge
Now Under New
Management of
L. B. Gray & Son
Relax in Cool Comfort,
4000 W. Washington St.,
Chicago, Ill.
Finest Cocktails and Liquors.
Try our excellent Chops,
Steaks, Lobster.

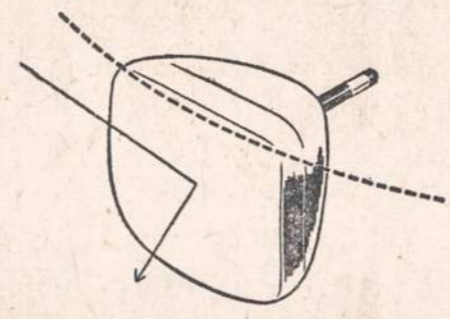
Prie "Naujienų" kai
priprasi—darba, žinia,
—viską rasi.
Skaitykite "N-nas"
3—NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.
—MONDAY, SEPTEMBER 15, 1952

Just Arrived!
**New 1953
PHILCO
TV TRIUMPH**

**NEVER BEFORE
All these Quality
Features in a
17-in. Console!
NOW ONLY
\$269.95**
Tax and Warranty Included

**FULL
150 sq. in.
SCREEN**

**Philco Developed All Glass
Cylindrical
Face Tube**

It's optic-engineered to eliminate glare! Yours now even in this lowest price console... the Philco 1852.

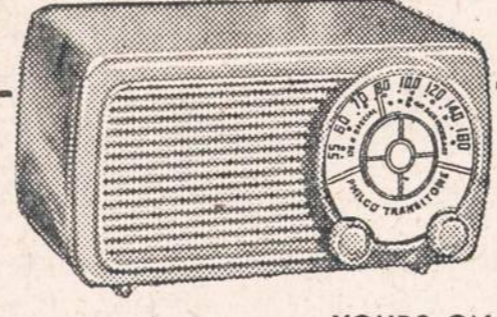
**New Power-Packed
PHILCO CHASSIS**

Ready for
ALL-CHANNEL UHF

**Luxurious Mahogany
Finish Console Cabinet**

Built-in Aerial for
BOTH UHF and VHF

AS LOW AS **\$3.00**
A WEEK

**PHILCO Multiwave RADIO
with Special Service Band
AT NO EXTRA COST!**

Another triumph from Philco, brings you regular programs plus calls from planes, ships, police and amateurs. Maroon cabinet.

\$29.95 YOURS ON
SPECIAL
EASY
TERMS

**FREE
TV HOME
TRIAL!**

CHELTEN RADIO AND APPLIANCE
COMPANY
2913 E. 79th Street
10534 Torrence Avenue
OPEN MONDAY AND THURSDAY NIGHTS
BAYport 1-6606
BAYport 1-0955

**YES, our
Amana
FREEZER**

**CUTS FOOD BILLS
WAY DOWN!**

SHARP FREEZE

Amana models
UPRIGHT FOOD FREEZER
as low as \$279.50

**FREEZES MORE FOOD
FASTER, BETTER, CHEAPER!**

- Every shelf in the Amana Upright Freezer is a positive contact freezing surface for speedier, more uniform freezing of more foods at less cost.
- Amana's Upright design keeps all food in easy view and reach, even when fully loaded, safely frozen directly on or below freezing plate.
- Compact, upright styling needs up to 40% less floor area than same capacity chest models, fits even small kitchens.

Better food costs you less when you buy in quantity at lower discount or seasonal prices, freeze food safely with Amana!

ASK ABOUT the Amana Freezer Owner Food Plan savings, and the 5-YEAR DOUBLE PROTECTION PLAN.

GLASER'S
RADIO AND FURNITURE CO.
5115-5123 S. Kedzie Ave. PRespect 6-1790
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Prompt Dependable Service
ON YOUR HEATING PROBLEMS
Gas CONVERSIONS Oil
BURNERS... FURNACES
FOR IMMEDIATE OR FUTURE INSTALLATIONS
CALL STE. 3-0200 NOW
ASK FOR MR. BOLOCHEK
Duty HEATING & FURNACE **CO.**
712 WEST 79th St. Open Mon. & Thurs. Evenings

**Savings Accounts Insured
Semi-Annual Dividends**
CITIZENS FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
1542 South Halsted Street
Chicago Heights, Illinois
Phone: SKYLINE 4-4700

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CA 4-4380

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$9.00 per year in Canada
\$9.00 per year outside of Chicago
\$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj:
Metams \$9.00
Pusei metų 5.00
Trims mėnesiams 2.50

Užsakytojai:
Metams \$11.00
Pusei metų 5.50
Trims mėnesiams 3.00

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienų
Bendrovė, 1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Ill. Tel. CA 4-4380.
Pinigus reikia tiesti paštu
Orderiu kartu su užsakymu.

Eisenhoweris ir Taftas

Dviem mėnesiam praėjus po republikonų konvencijos, kurioje sen. Eisenhoweris nugalėjo sen. Taftą, šie du opontai susitaro pirmą kartą — ir susitaikė. Po dvejetos valandų pasitarimo New Yorko Ohio senatorius pasakė spaudos atstovams, kad jisai agituosius už Eisenhowerį visomis jėgomis ir raginsias savo šalininkus jį remti.

Netrukus po to sen. Taftas davė spaudai ilgesnį pareiškimą, aiškindamas, kodėl jisai prižadėjo stengtis, kad būtų išrinktas jo nugalėtojas Eisenhoweris. Senatorius sakosi pasiekęs 100 nuoš. susitarimą su partijos kandidatu vidaus politikos klausimais, o užsienio politikoje jų nuomonių skirtumai, nors ir nevisai išlyginti, bet esą nesmingi.

Eisenhoweris prižadėjo ginti Taft-Hartley akto pagrindinius dėsnius ir laikytis konstitucijos nuostatų, kurie apriboja JAV prezidento galią. Jisai sutiko "neskrausti" Tafto šalininkų, skirdamas pareigūnus įvairioms valdinėms vietoms, ir vykdyti Chicago konvencijoje priimtą republikonų partijos platformą. Krašto gynybos ir užsienio politikos srityse Eisenhoweris sutiko su senatorium, kad išlaidos šitiems reikalams būtų palaipsniui mažinamos, kol jos pagaliau pasidarys ne didesnės, kaip 25 nuoš. federalinio biudžeto.

Iš šitų paaiškinimų tenka spręsti, kad Eisenhowerio susitarime su Taftu pastarasis statė reikalavimus, o pirmasis darė nuolaidas, juos priimdamas. Taftas priverė republikonų kandidatą priimti kuone visus svarbesnius savo programos punktus. Principinio skirtumo tarp jų beveik neliko.

Klausimas tada kyla, kam juodu taip smarkiai kovojo Chicago konvencijoje? Jei Eisenhoweris stoja faktiškai už tuos pačius dalykus, kuriuos skelbė ir už kuriuos kovojo "Mr. Republican", tai kam reikėjo armijos generolui priešintis Tafto nominavimui į JAV prezidentus?

Daugelis žmonių padarys išvadą, jog Eisenhoweris kapituliavo prieš Taftą. Užsimojęs paversti partijos vadovybę konservatyviems elementams ir pakreipti republikonus į pažangesnes, liberalines vėžes, Eisenhoweris įsitikino, kad jisai yra tam per silpnas. Bijodamas pralaimėti rinkimus, jisai turėjo ieškoti Tafto pagalbos ir užmokėti už ją atsisakymu nuo savo liberalinių idėjų.

Kaip tatau paveiks plačiuosius balsuotojų sluoksnius?

Dešinieji republikonai dabar "grįš į partiją", kuriai jie buvo beatsuką savo nugaras, pasipiktinę tuo, kad negavo nominacijos sen. Taftas. Bet kiti balsuotojai vargu berems Eisenhowerį, sutikusį priimti Tafto programą. Jo nerems šiaurinių valstybių demokratai, ir greičiausia nerems dauguma nepriklausomųjų, kurie bendrai yra pa-

Apžvalga

STEVENSONI REPORTERIAI

Penktadienį buvo pravaistas balsavimas tarp laikraščių reporterių, kurie lydėjo gub. Stevensoną jo kelionėje į vakarines valstybes. Į klausimą, už kurį kandidatą jie balsuotų, jei prezidento rinkimai įvyktų šiandien, 19 reporterių pasisakė už Stevensoną, 9 už Eisenhowerį, 5 nenusistatė, 2 nedavė atsakymo.

Anksčiau buvo atsiklausti reporteriai, keliauja su Eisenhoweriu. Rezultatas buvo toks: 24 už Stevensoną, 7 už Eisenhowerį ir 6 nenusistatė.

KALTIMA DR. TRIMAKA

Vadinamojo Liet. Vieniybės Sąjūdžio atstovas L. Prapuolenis, kuris išstojo iš VLIKo, rašo "Darbininke", jog Dr. Trimakas, neseniai lankęsis Europoje, buvo Pfulingene sudarant Vykdomąją Tarybą ir "atliko reikšmingą, deją, apgailėtina vaidmenį".

Dr. Trimakas (kuris yra kr. demokratų partijos veikėjas ir Lietuvos Patariamiosios Grupės narys prie National Committee of a Free Europe, New York) buvo pasiūstas į tarptautinę juristų konferenciją Berlyne ir tenai atliko gerą dalyką, praveddamas rezoliuciją už Genocido Konvencijos patvirtinimą. Rūgijungio pradžioje jisai užsuko į Pfulingena, kur yra VLIKo būstinė.

Prapuolenis rašo, kad Dr. Trimakas dalyvavęs pasitarimuose tarp įvairių VLIKo sudaranciu srovių atstovų dėl Vykdomos Tarybos sudarymo, ir viešai pareiškęs:

"Mes niekad (kas tie 'mes', Dr. Trimakas nepadarys. — Prap.) nesutiksime nusilenkti Liet. Fronto graninimui dėl prof. Brazaičio, nes informacijos tarnyba laikome tinkamu ir prof. Ivinskį."

Po šitokio pasikalbėjimo, sako Prapuolenis, "man buvo aišku, kad Dr. Trimakas jau yra pritaręs laicistų keturiems kandidatams, išskirdamas Liet. Fronto kandidatą" (t. y. Brazaiči).

Dėl to "frontininkas" Ivinskis ir "vienybinkas" Prapuolenis iš VLIKo pasitraukė.

Teko girdėti, kad šitų grupių

linke daugiau į kairę, negu į dešinę.

Todėl demokratams dabar yra daugiau vilties laimėti. Jie prakiš tikrai tuo atveju, jei Stevensonas nesugebės žmonių įtikinti, kad jisai nori ir gali apvalyti krašto administraciją nuo sugedusio ir neištikimo kraštui gavalio.

DARBININKŲ IR ATSKIRŲ KRAŠTŲ IŠNAUDOJIMAS UŽ GELEŽINĖS UŽDANGOS

I. DARBININKŲ IŠNAUDOJIMAS

Rašo A. ZAMZICKAS, Londone

Soclenktynės ir stachanovicijų judėjimas

Pagrindinės komunistinėje valstybėje darbininko išnaudojimo priemonės yra "soclenktynės" (komunistų žargono žodis) ir stachanovicijų judėjimas.

Kai viena įmonė iššaukia lenktynėms kitą įmonę ligi tam tikro laiko pagaminti daugiau prekių, išpildyti ir perviršyti nustatytą planą, pagerinti gaminių kokybę ir pan., tai toks iššaukimas vadinamas "soclenktynėmis". Į tas soclenktynės šaukia ne fabriky darbininkai, bet jų vadovybės: komitetai, profesinės sąjungos. Tai komunistų partijos satelitai darbininkams smaigti.

Soclenktynės skelbiamos įvairių sukakčių proga. Tų sukakčių pas bolševikus netrūksta ir jos niekad nesibaigia. Nesibaigia ir soclenktynės.

Stachanovicijų judėjimas yra tampriai susijęs su darbo normų kėlimu. Nors visame Vakarų pasauly darbininkai priešinasį akordinio darbo principui,

atstovai dabar labai pyksta ant Dr. Trimako.

PAMINKLAS DARBO ŠVENTES IKŪREJUI

Šių metų rugpiūčio 9 d. buvo atidengtas labai gražus paminklas darbininkų šventės, Labor Day, sumanytojui. Jo vardas Peter J. McGuire.

Jisai įsteigė daildžių uniją (United Brotherhood of Carpenters and Joiners) ir parašė atsišaukimą, skatindamas darbininkų sąjungas išrinkti atstovus į suvažiavimą Amerikos Darbo Federacijai įsteigti. Ji buvo įsteigta 1881 m.

McGuire gimė 1852 m., mirė 1906 m.

Paminklas jam yra pastatytas Arlington kapinėse netoli Merchantville, N. J. Atidarymo iškilmėse dalyvavo Am. Darbo Federacijos viršininkai ir daugelis atskirų unijų atstovų. Svarbiausią kalbą pasakė darbo sekretorius Maurice A. Tobin.

tačiau bolševikų pajungtas darbininkas nuo ryto ligi vakaro yra įstatytas akordinio darbo rėmuose. Jam yra nustatytas minimumas, kiek jis per dieną turi padaryti. Tik išdirbęs minimumą, gauna nustatytą atlyginimą. Nepasiekęs nustatytos normos gauna sumažintą atlyginimą. Tos normos yra nuolat keliamos, tačiau atlyginimas lieka tas pats. Prie tų normų pakėlimo labiausiai ir prisideda tas taip vadinamas stachanovicijų judėjimas. Atsiranda vienas, kuris padaro daugiau už kitus darbininkus. Jis gauna premiją, bet, žiūrėk, po kurio laiko jo atlikta norma padaroma privaloma visiems fabriko darbininkams. Reikia, darbininkai turi už tą patį atlyginimą atlikti didesnes normas.

Dažnai, stachanoviciais padaromi dirbtinomis priemonėmis. Kompartijai nusprendus ką nors "iškelti" (atžymėti), jam sudaromos sąlygos, kam nors padedant, prisirengti daugiau medžiagos ir paskui išvystyti tempą gaminiams pagaminti. Kartais net pakanka, kad iš daugelio darbininkų nusukami jų pagaminti kiekiai ir užrašomi to "pateptojo" normon. Kaip taisyklė stachanoviciais tampa komunistų partijos nariai ar komjaunuoliai. Tuo parodomas partiečių "pranašumas" prieš kitus. O tuo pačiu darbininkams pakeliamos normos ir jiems tenka įtempti paskutines jėgas, kad normas išpildytų. Stachanovicijų judėjimas yra pati žiauriausia komunistų išnaudojimo rykštė darbininkams. Darbininkai labiausiai neapkenčia tų stachanovicijų, nors prieš juos pasisakyti nieko negali.

Netenka nė aiškinti, kad tos dvi sistemos yra sukurtos tik didesniai darbininkų išnaudojimui.

(Bus daugiau)

CITY WIDE SERVICE WORK DONE AT HOME (IF POSSIBLE)

SERVICE ON ALL MAKES AND MODELS
NO JOB TOO SMALL
EXPERT WORK ON ALL AUTOMOBILE RADIOS

Genuine Factory Parts

Carters Radio Sales & Service

8 Years Experience

3928 No. Broadway

DI 8-3785

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atliekamam nuo-prašymui pinigų taupyti kas savaitę.

Taupyti reikia: senatvę, vaikų mokslui, išgyimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.

JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. Virginia 7-7747

Savings Insured to \$10,000 by F. S. L. I. C.

ALBERT'S numuša baldų kainas!

Žmonės pasakoja, jog buvo laikai kada už dolerį galima buvo pirkti daug daugiau kaip šiandien! Todėl mums tikrai malonu pakauti šiuos baldus, kurių kainas neįmanoma padvigubinti, šiomis kainomis, kurios buvo "anais gerais laikais". Užsikitę šiandien pat ir įsitikinsite!

DIENA SOFA

NAKTI - LOVA

Sofa-Lova Miegojimui

Sukonstruota iš sunkiųjų spyruoklių ant puikaus darbo rėmų. Parinkta iš dirbtuvių kas spalvingiausia ir praktiškiausia. Jūs turėsite daug daug metų džiaugsmo ir patogumo, nupirke vieną iš pavaizduotų pavyzdžių. Sofos-lovos su aukštesnėmis atramomis.

Abiejų kainos po \$38.00

Nereikia įmokėti

LIETUVIS STANLEY RIMKUS, VEDEJAS

Albert's FURNITURE & APPLIANCES

2318 ROOSEVELT ROAD

Atdara kasdien 9 iki 6, pirmadienį ir ketv. vak. Sekmadienį 11 r. iki 5

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.

4030 S. Archer Ave. Chicago 32, Ill. Tel. Virginia 7-1515

"U WILL LIKE US"

Nauji Chrysler - Plymouth - ir Vartoti Automobiliai

N. MAGUS

NUZUDYMAS KREMLIUJE

KAIP STALINAS ATSIKRATO JAM NEPAGEIDAUJAMŲ ŽMONIŲ

5. (Tęsinys)

— Et, brangioji, ką jūs bendrai žinote? Menkiausias įpraskimas patrasčiausias plunksnos ir padrasčiausio kopelės gali įvesti mirtiną dozę greit veikiančių nuodų, štai ir išrištas klausimas. Tik apie visa tai, brangioji, tylėti reikia. Geriau lauksim ir žiūrėsime, kiek žmonių "už Sergio mirtį" čiups.

Laukiau ir sulaukiau. Vieną gražų rytą man skambina telefonu. Viena gera pažįstama klausia manęs:

— Ar skaitėt šios dienos laikraščius?

— Ne.

— Na, tai perskaitykite ir paskubėkite greičiau į polikliniką.

Pakelium skaitau laikraštį. Straipsnis "Profesorius-sadistas" mane lyg šaltu vandeniu apliejo. Šiame straipsnyje pasakojama apie Pletnevą. Su visomis smulkmenomis aprašoma, kaip Pletnevas, neva, savo paciento sukandžiojo krūtis. Tai įvykę, neva, prieš dvejuis metais. Pacientė vadino viena raide B. Labai greit profesorių iš visur išvarė, atėmė praktikos teises, o po kelių savaičių areštavo.

Mano mąstymai ir atsiminimai buvo nutraukti mąstymo braškėjimo. Pamaniau — vėl į teismo salę apklausinėjimui. Bet ne.

Nuvežė į kambarį Nr. 7.

Kameroje ėmė įkyriai klausinėti apie gyvenimus teismo salėje. Visai nukamavo visokiais klausimais. Ačiū Dievui, atsirado viena protinga kalinė ir kreipėsi į visas:

— Draugės, palikite ją ramybėje. Jai reikia pailsėti, pavalgyti ir nusenūsti. Pamatykite, ją greit vėl pašauks.

Taip ir atsitiko. Vos spėjau susidoroti su valgiu, kaip mane vėl iššaukė, liepdami "lengvai apsiirngėti".

Tardytojas pastatė mane nosimi prie sienos — "pirščių galus suglaudus, kulnis lauk" — ir atsisdėjo peržiūrėti popierius.

Bet nepaėjo nė pusvalandis, kaip kažkas, įkišęs galvą pro duris, pubalsiu metė:

— Inspekcija! Pats narkomas! (Liaudies komisaras)

Tardytojas greit-greit sušlamėję popierius. Staiga garsus "stot!" padengė visa popierių šlamėjimą. Aš pasisukau veidu į tardytoją ir pamaciau N. I. Ježovą. Jis buvo apsvilkęs pilka miline, visomis sagonis užsegta. Viena ranka už nugaros, kita už milinės krašto. Ant galvos kepurė su mėlynai-raudonu apvedžiojimu. Veidas toks, kokį aš daugelį kartų mačiau tūkstančiuose iškljuotų plakatų. Ježovas priėjo prie manęs ir šiek tiek atstūtelė koją, ne labai garsiai, sakyčiau, padrasinąčiai, metė man:

— Na, nusiginkluoti reikia! Nusiginkluoti! Nėra ko laukti, aiškinkis!

Mano veide kažkodėl išslydo neprašyta šypsena. Narkomą tai baisiai supykino. Jis ėmė trypti kojomis, suriko:

— Ką, tu, sterva, dar čia juoktis užsima-

nei? — Užsimojęs, smogė man kumščiu per ausį. Aš pasvirau. Bet antroji narkomo ranka sukiojo mano antrąją ausį. Ausyse suskambėjo.

— Pas Marusę ją, mat...

Narkomas dar kažką rėkė, bet aš nieko negalėjau išgirsti dėl didėjančio skambėjimo ausyse. Ježovui išėjus, mane tuoj nuvedė į kambarį. Nuo to laiko aš ėmiau blogai girdėti ir skundžiausi tuo iki šiolei.

Po Ježovo "asmeninio meilumo" kameroje išbuvau ketvertą parų, paskui iššaukė vėl tardymui. Beje, šis tardymas pasirodė paskutinis. Kai įėjau į tardytojo kambarį, pamaciau tą patį tardytoją. Jis nieko nekabėjo. Jis net nepažvelgė į mane ir, tylėdamas užsisėgęs milinę visais guzikais bei užsidėjęs kepurę, užsitempė odines pirštines ir užsegė jas. Tik po to jis tarė:

— Eikite su manim.

Nusileidę laiptais, mes atsidūrėme rūsyje. Ilgame siaurame koridoriuje smirdėjo drėgnę ir pūvenomis. Desinėje pusėje buvo aklina siena, kairėje durys, tokios pat, kaip kameroje su "vilkeliais". Koridorius apšviestas nedidelėmis elektrinėmis lemputėmis. Gale koridoriaus tardytojas atidarė turimų raktų duris ir įstūmė mane į kambarį. Durys užsitrenkė, o tardytojas liko koridoriuje. Didelis kvadratinis kambarys buvo aiškiai apšviestas. Viduryje ant medinio skydo sėdėjo visiškai nuoga moteris. Jos galva buvo žemai nusvirus ir stiprios, raumeningos rankos apkabing kelius. "Miega? — dingtelėjo mintis. — Bet kas gi ji? Nejuo tai ir yra Marusia, kuria mane

gąsdindavo?"

Staiga užpakaly atsidarė langelis duryse ir garsus vyriskais balsas sušuko:

— Marusia! Še!

Kažkas nedidelio, tamsios spalvos nukrito prie skydo, ant kurio sėdėjo moteris. Moteris atsipeikėjo, stvėrė jai mestą daiktą, ir, keistai išsilenkusi, padėjo grobį į burną.

Po šių judesių ji vėl sustingo pirmykštėje padėtyje ir keletą minučių visai nejudėjo. Pagalvojau: "Ačiū Dievui, vėl užmigau". Bet staiga aš pastebėjau, kad moteris lėtai pasuka galvą į mano pusę. Mūsų žvilgsniai susitiko. Moteris greit pakilo nuo skydo. Čia aš pastebėjau, kad tarp jos kojų kabėjo kažkas apskrita, mėsinga, raudona ir drėgna. Ji slinko prie manęs lėtai, šonu, keistai šysodamosi. Moteris buvo aukšta, kaulėta, jos išsivystę raumenys liudijo apie nepaprastą jėgą, kurią ji, malomai, turėjo.

Priėjusi prie manęs, ji pirmiausia apžvelgė mane nuo galvos iki kojų. Paskui staigiu judesiu ji nutvėrė mano dešinę koją virš kauliukų savo ranka, o kita įsivėmė man į krūtinę. Ji lengvai pakėlė mane, atmetė nuo savęs, neišsildama mano kojos, ir ėmė pasituisiai sukstis. Rodos, aš greit netekau sąmonės. Paskui nuo skausmo vėl atsipeikėjau. Vienam momentui aš pamaciau didelę, šviesias akis, degančias beprotybės liepsna. Daugybė žilų susivėlusiu garbanų ant moters galvos kadarėjo į šalis. Sąmonė greit vėl mane apleido, ir aš visiškai nežinau — kas ir kaip buvo su manim toliau. Kiek laiko tęsėsi mano buvimas pas beprote Marusią, aš taip pat negaliu pasakyti, net apytikriai. Atsipeikėjau lovoje, kalėjim-

mo lignonėje. Pirmiausiai paliečiau ranka savo galvą. Man pasirodė, jog mano plaukai pasidarė labai reti. Moteris baltame chalate, pastebėjusi mano judesį, padavė man puodelį stiprios arbatos.

— Kas man atsitiko? — klausiu moters baltame chalate.

— Nežinau, — girdžiu atsakymą. — Prieš mėnesį laiko jus atėmė čia sanitarai ant neštuvų. Jūs buvote visa kraujuota ir beveik nuogutė. Visa jūsų suknelė buvo suplešyta, kūnas, sudraskytas, sukandžiotas, sumuštas. Panašu į tai, kad jus smarkiai paglemžė ir sukandžiojo šunės. Jūs dažnai klijedijote, o vieną kartą net pakilote iš lovos ir, priėjusi prie durų, kalbėjote: "Mano mergyte, mano mažyte, einam pas mane".

Bet paskui jūs parkritote ir sumušę šau veidą. Kartais čia ateidavo tardytojas, sėdavo prie jūsų galvagio ir kažką rašė, kai jūs vėl pradėdavote klijedėti.

Aš ėmiau save čiupinėti ir apžiūrinėti. Mano kojos ir šonai buvo perdėm užbintuotos. Bintių pakeitimo metu aš mačiau baises žaizdas kojose ir prie pilvo. Bet bene daugiausia nugentėjo mano krūtinė. Dar neužsitraukę randai bylojo apie tai, jog kalėjimo gydytojams teko gerokai padirbėti.

Kada slaugančios lignonis moterys paklausė manęs kiek man metų, ir aš atsakiau: 32.

— Na, o kaip jūs manote, kiek? Nesivaržykite, jūs manęs nenuskrausite.

— Na, tiesą pasakius, mes galvojome, jums jau virš 50.

(GALAS)

PULK. JEREMIN IR BULVIŲ VABALAI

(Iš Berlyno, Vokietijos)
Nėgi čia pakartosi tuos keiksmus, kuriais pulkininkas Jeremin iškeikė SED partijos sekretorių. O keikė, kad nėt sienos linko. — kaip vien tik rusas keikti gali.

Tai buvo rausvame Berlyne, Oberschoenweide rajone, NAG fabrike, karo lauko pašto num. 18702. Kai rudenį manevruose rusų armija penkiateisias perzonos laukus trankosi, kiekviena tų sunkvežimžių rasite kokią nors dalį, gamintą NAG fabrike: ar karbiuratorių, ar karoseriją — ar kitą kurią dalį. Kaip matote, ne visa, kas ZIS pažymėta, yra "made in Moskva". Ir suprantama, kodėl iš NAG fabriko dėžės rieda į Frankfurt/O., o iš ten tolyn, į "plačiąją šalį". Dėžės plačios, didelės, gerų lentų, o šiom lentom prasideda ir ši istorija.

Neseniai į NAG fabriką atvežė vagoną lentų. Jau baigė pakutines lentas išmesti, bet darbininkų akis atsimušė į tris konservų stiklus. Vieną nusiviedė į patvorį, griebė ir antrą sviestį, bet—stop! Pagalvokit, stikluose knibžda bulvių vabalai! Visai tikri, apskritūs ir tokie riebiūs. Iš patvorin nusviesto stiklo vabalai irgi lenda gražiausia tvarka po geležies lauzu. Čia reikia suprasti, kad Rytų vabalas, kaip jį bevardintum, negalima lyginti su vakariečiu. Kas Vakaruose "Dievo koronė" apšaukiama, šiaurės Elbės, dešiniame krašte, dažniausia gaus vardą sabotažas.

Geležies lauzas rūdijo 5 mėn. Lygiai penkios minutės truko, kol, padedant partijos sekretoriui, jį pašalino. Vienuolikai vabalų geležimi sulaužė šonus, o mažiausia šešis sutraiškė partijos sekretorius. Atsargiai ir rimtom veido išraiškoms, lyg tai būtų Stalino tam tikriems gamtos reikalams vartojamas indas, stiklus nunešė į prof. sąjungos kambarį fabrike. Čia reikalai nuo šuolių pradėjo verbuliuoti. Draugas transporto vedėjas, dešinę spausdamas ant širdies, protokolą rašančiam aiškino, kur, kada, kaip ir kodėl rasti vabalai. Kai partijos sekretorius protokolą koregavo, jį pavaduotojas griebėsi telefono ragelio ir tarėsi su "liaudies policija". "Niekio neišleisti iš fabriko!" "Charašo!" — sumušė kulninių vartų sargybinis.

Po pusvalandžio atvyko trys civiliai. Platūs pečiai, kaip jaučių. "SSD!" (Staatssicherheitsdienst). Įdomu, galvoja esedistai, stiklai iš HO (vokiškasis gostorgas), bet vabalai... "Tai sukčiausios formos sabotažas" — pareiškia visi trys ir išvyksta į ministeriją.

Pietų pertraukos metu fabriko geriausia agitatorė pradėjo pilti darbininkams liepsnina kalbą. Kas šią kalbą girdėjo, tam nereikia aiškinti, kaip Korėjoj atsirado bacilų bombos. — Specialūs stiklai bulvių vabalams! — šaukė agitatorė. — Pėdsakai aiškiai veda į vakarinį Berlyną. — tvirtai pabrėžė partijos sekretoriaus pavaduotojas. O partijos sekretorius: — Vėl prasikaltimas prieš mūsų taikų atstatymo darbą!

Vakare iš zonos grįžo fabriko direktorius, pulkininkas Jeremin.

"Kas rado?" Paaikino. "Kodėl neareštavot?" — "Buvo SSD!" "Nu, čto vaša SSD..." —metė panickos žvilgsnį ir, vabalais nečinias, užtrenkė savo kabineto duris.

Partijos sekretoriui žybteli mintis

Reikia žinoti, kad patrijos sekretorius eina garbingas liaudies korespondento pareigas. Nėgi, pagaliau, partijos organas "Neues Deutschland", kasdien 8 puslapiams gali sulaukti įmantrių šūkių vien iš redakcijos? "Visa pelai, ką Jūs ten rašote!" —mokė sekretorius redaktorius. "Duokit konkrečių pavyzdžių!" Sekretorius čia pajuto gyvenimo šansą. Jis žaibo greitumu

paruošė rezoliuciją, kurioje masės protestavo prieš agentų sabotažus, ir į atentatą atsakė dar didesniu pakilimu siekti aukštesnių gamybinių laimėjimų.

Rugpjūčio 27 dieną "Neues Deutschland" puslapiuose marguliuo: "Konservų dėžėse atgabenos bulvių vabalus!"

Toliau pažodžiui: "Pereitą savaitę Kopeniko fabrike NAG darbininkai, iškraudami iš vagonų lentas, rado 2 konservų stiklus, kuriuose buvo bulvių vabalai. Iš trečio stiklo vabalai buvo jau išlindę, ir jų dalį darbininkai nužudė.

Šis radinys vėl yra naujas įrodymas, kaip amerikiečių apmokami agentai, gabendami šiuos parazitais, stengiasi pakirsti Vok. Demokratinės Respublikos liaudies maitinimą. Šių plėšikiškų elementų pasikėsimai fabriko darbininkuose iššaukė didelį pasipiktinimą".

Šią žinią paskelbė eilė rusų zonos laikraščių. Vieno laikraščio redakcija žiniai uždėjo sekantį antraštę: "Pirma bulvių vabalai — paskui ir maro bacilos!"

"O ar man stiklus gražins?"

Vienas iš 50 rusų NAG fabriko apsirėngė ir išvyko į Wildau miestelį, iš kur kilę lentos. Klausinėja stoties tarnautojus, klausinėja pakrovimo brigadininką. Visi kraipo galvas, stebisi, kad vabalai vyksta į miestą geležies krmisti. Vienas iš klausančių pataria vykti pas už vagonų pientaujančius vaikus. Atvykęs rusas, lyg Višinskis mirties sprendimui skaityti, susikaupia ir mauna pas vaikus. Pionierių vadas, pamatęs tikrą sovietišką žmogų, sukamduoja: "Seid bereit!" (Būkite pasiruošę!) "Immer hereit!" (visuomet pasiruošę!), — atkirto vaikai.

Sovietiškas žmogus tik spėjo apie vabalus ištartį, o vaikai iš visų pusių pradėjo tempti pilnas stiklines vabakų. — Renkame kiekvieną dieną, — raportavo pionierių vadas, — ir mano grupė jau spėjo surinkti 18.000. — O kas liečia stiklus, tai — aiškino toliau vadas — yra mūsų žorže darbas — jis jau tris kart, užsiziopojus, pamiršo vagonė vabalus stiklinėse. Paskui jis stebisi, — aiškino pionierių vadas, — kad jam soc-lenktynešė atitenka paskutinė vieta.

Čia pakilo septynmetis pionierius ir užklausė? "O ar man stiklus gražins?"

Sovietų žmogus bėgo ir mėlynavo. Pagaliau, kad paleido keiksmų organą, kad subliovė, taip kad akimirka visi susirinkę čiupo kudučių ir aplink rusą liko sausa.

Panašią keiksmų kanonądą teko perkyventi ir partijos sekretoriui rytojaus dieną.

Beje: rusų zonos spauda minėtos žinios nedementavo ir nedementuos. —V. Žarsteklis.

Susisukęs, susiritęs,
Kas "Naujienu" nėra liečes.
Mes "Naujiuose" talpinam.
Kaip žinutę, taip skelbimą

Skaitykite "N-nas"

Nation-Wide

U.S. ROYAL Trade-in SALE!

Now Millions More Can Own Them — at the Biggest Savings in Years!

- go on America's finest new car!
- have never been duplicated!
- absorb the road in silence at any speed!
- cushion all road shock and vibration!
- run much cooler — last much longer!
- improve steering and control of any car!
- give safety, mileage beyond previous standards!

SIZE	LIST PRICE	NOW*
5.90/15	19.50	14.25
6.40/15	22.15	15.95
6.70/15	23.25	16.75
7.10/15	25.75	18.50
7.60/15	28.20	19.95
8.00/15	30.90	21.95
8.20/15	32.30	23.50

*plus tax exchange

EXCLUSIVE FEATURES AVAILABLE NOWHERE ELSE!

ACT NOW — LIMITED TIME ONLY! LONG EASY CREDIT TERMS!

Geo. J. Eberhardt
COMMERCIAL TIRE & SUPPLY CO.
4657 W. MADISON ST. • MANSFIELD 6-8220

BUDRIKO 40 METŲ

SUKAKTUVIŲ PROGA

- Parduodamos prekės sumažintomis kainomis. Dykai sieninis Termometras su kiekvienu pirkiniu.
- Aliejiniai pečiai 4 kambariams, vertės \$89.50 už \$5950
 - Aliejiniai pečiai, vertės \$99.50 už \$6950
 - Angliniai pečiai po \$3750 ir aukščiau
 - Gesu šildomi pečiai po \$2950 ir aukščiau
 - Elektrinės suvamos mašinos po \$5950 ir aukščiau
 - Skalbiamos mašinos po \$7950
 - Elektriniai šaldytuvai po \$14950
 - Stalo lempos, reg. vertės \$12.50, už \$595 ir aukščiau
 - Grindų lempos, reg. vertės \$24.50, už \$1495 ir aukščiau
 - Pertaisyti Televizijų setai, garantuoti, 10 col. arba 12 col. screen, po \$4950
 - Sutaupykit \$100 ant Naujo Console 17 colių Televizijos seto, buvo \$269.95, už \$16995
 - 20 colių TV setai, reg. vertės \$279.95, po \$17995
 - Admiral Televizijos setas, riešuto kabinete, su Radio ir Phonografu komb., vertės \$250, už \$12500
 - RCA Victor Televizija, Console Blonde kabinete su Radio Built-in AM ir FM, už \$9950
 - ¼ kar. deimanto žiedas, 14 kar. auks. Numazintas, \$2950
 - 17 akm. rankiniai laikrodžiai, vertės \$39.00, už \$1950
 - 17 akm. rankiniai laikrodžiai, 14 kar. aukso, \$2950

SPRINGSINIAI MATRACAI

Garsiųjų Išdirbysčių — Viskas Pirmos Rūšies

- \$29.50 Springsiniai matracai, dabar \$1988
- \$34.50 Springsiniai matracai, dabar \$2188
- \$44.50 Sprigsiniai matracai, dabar \$2888
- \$59.50 Springsiniai matracai, dabar \$3888
- \$74.50 Springsiniai matracai, dabar \$4488

PLATFORM, PULL-UP KLUBO KĖDĖS

Rich Frieses, Matelasses, Plastics

- \$49.95 Platform Rockers, dabar \$2888
- \$18.95 Patraukiamos kėdės, dabar \$988
- \$24.50 Rašyklos kėdės, dabar \$1288
- \$69.50 Platform ir Ottoman, parduodama už \$3988
- \$59.50 Patraukiamos kėdės, dabar \$2988

PUIKIAUSI COCKTAIL IR KAVOS STALAI

Modern or Period Styling—Finest Cured Woods

- \$12.95 Mahogany Kavos Stalai, dabar \$588
- \$17.95 Coffee and Cocktail Stalai, dabar \$988
- \$19.95 Coffee and Cocktail Stalai, dabar \$1088
- \$24.95 Puikėsnii Cocktail Stalai, dabar \$1588
- \$29.95 Naujaisi Moderniškiausi Stalai, dabar \$1888

SEKLYČIOS SETAI

- Matelasses, Friezes ir Mohair drobės. Mod. ir Period stilių.
- 189.50 vertės seklyčios setai, dabar \$10888
- \$249.00 vertės seklyčios setai, dabar \$13888
- \$325.00 vertės seklyčios setai, dabar \$18888
- \$395.00 vertės seklyčios setai, dabar \$24888
- \$500.00 vertės seklyčios setai, dabar \$28888

MEGAMUJŲ SETAI

- Walnut, Mahogany ir Blonde medžio. Mod. ir Period stilių.
- \$149.50 vertės miegamojo setai, dabar \$8850
- \$69.50 vertės miegamojo setai, dabar \$3287
- \$219.50 vertės miegamojo setai, dabar \$13888
- \$249.50 vertės miegamojo setai, dabar \$16888
- \$299.00 vertės miegamojo setai, dabar \$18888

VALGOMUJŲ KAMBARIŲ SETAI

- Mes tikime, kad turime puikiausią pasirinkimą valgomojo kambario baldus visoj šioj apylinkėj.
- \$129.50 vertės 5 šmotų setai, dabar \$6888
- \$169.50 vertės 5 šmotų setai, dabar \$8788
- \$189.50 vertės 5 šmotų setai, dabar \$9888
- \$195.00 vertės 8 šmotų setai, dabar \$29888
- \$695.00 vertės 9 šmotų setai, dabar \$39888

CHROME DINETTE SETAI

Formica viršiais ir Durand plastikos uždengimais. Įvairių stilių ir spalvų.

- \$74.50 vertės 5 šmotų Chrome Setai, dabar \$4888
- \$89.50 vertės 5 šmotų Chrome Setai, dabar \$4888
- \$109.00 vertės 5 šmotų Chrome Setai, dabar \$6888
- \$139.00 vertės 5 šmotų Chrome Setai, dabar \$8988
- \$189.00 vertės 5 šmotų Dinette Setai, dabar \$9888
- \$199.00 vertės 5 šmotų Dinette Setai, dabar \$12788

MEGAMOSIOS SOFOS

- Įvairių medžiagų ir stilių. Yra gražios ir praktiškos.
- \$79.50 vertės Miegamosios Sofos, dabar \$4883
- \$99.50 vertės Miegamosios Sofos, dabar \$6883
- \$129.50 vertės Miegamosios Sofos, dabar \$8883
- \$239.50 vertės Sleeper Sofos, dabar \$12888
- \$289.00 vertės Sleeper Sofos, dabar \$18788

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 So. Halsted St. Tel. CALumet 5-7237
Krautuvė atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vak. iki 9:30 P. M.

TAUPLYKITE SAUGIAI IR PELNINGAI

Mes kviečiame lietuvius pasidėti savo taupomus pinigus į Chicago Savings and Loan Association, kuri yra proporcionaliai viena iš smarkiausiai augančių taupymo įstaigų visoj Chicagoj. Pas mus kiekvieno taupomi pinigai yra pilnai apdrausti iki \$10,000.00 by an Agency of the United States Government.

Chicago Savings suvirš 28 metai kaip saugiai ir pelningai teikia visiems teisingą ir mandagų patarnavimą. Ji iš anksto neprizada, bet visada išmoka aukštą dividendą.

MŪSŲ TURTAS SIEKIA ARTI DESIMTIES MILIJONŲ DOLERIŲ (\$10,000,000.00)

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

6234 So. Western Ave. CHICAGO Phone GROvehill 6-7575
JOHN PAKEL, President

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

Valandos: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir penktadieniais nuo 9 iki 4 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 vakaro. Trečiadieniais uždaryta visa diena. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 po pietų.

SOTUS ALKANAM PADĖK
AID OVERSEAS, INC., 3133 S. Halsted St. Chicago 8, Ill. DA. 6-3859

Bendrovė siūnia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus kraštus, išskyrus SSRS. Pristatymas trunka apie 17 d., nes siuntiniai siunčiami iš Europos sandėlių. Pilnas draudimas. Reikalaukite pilno siunt. sąrašo.

SIUNTINYS Nr. 5—\$5.40 2 sv. rūkytų lašinių, 2 sv. marmelado, 1 sv. pupelių kavos, 1 sv. cocoa, 2 sv. cukraus, 1 sv. margarino	marmelado, 1 sv. pupelių kavos, 2 sv. cocoa, 1 sv. šokolado, 4½ sv. cukraus, 2 gabalai tualet. muilo.
SIUNTINYS Nr. 12—\$6.40 2 sv. kiaulinių taukų, 2 sv. rūkytų lašinių, 1 sv. pupelių kavos, 1 sv. cocoa, 1 sv. šokolado, 2 sv. cukraus.	SIUNTINYS Nr. 25 E) 9 sv. grynų kiaul. taukų \$5.25 C) 15 sv. gryn. kiaul. taukų \$8.00
SIUNTINYS Nr. 19—\$9.95 4 sv. rūkytų lašinių, 2 sv. kiaulinių taukų, 2 sv. margarino, 2 sv.	SIUNTINYS Nr. 6—7 10 svarų cukraus \$2.60 10 svarų balt. kviet. miltų \$2.50

CALUMET TITLE CO.
 Abstracts of Title — Title — Insurance
 Policies — Escrows
FAST — RELIABLE — DEPENDABLE
 BRANCH OFFICES

59 MUENICH CT.	Sheffield 30
25 W. 7th AVE.	Gary 3-0306
107 NO. MAIN	Crown Point 160

HAMMOND, INDIANA
 GARY, INDIANA
 CROWN POINT, INDIANA

CITIZENS FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

dabartinis dividendas yra

2 1/2 %

1542 HALSTED STREET
 Chicago Heights, Illinois

Progress Furniture Co.
 CHICAGOS LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖ

teikia mažiausias kainas šiame mieste ant visokių namam reikmenų, nes suglaudė 2-jų krautuvų prekybą į vieną. Su vienos krautuvės operavimu išlaidom daro dviejų krautuvų prekybą už daug mažesnes kainas. Daugiau kapitalo, daugiau prekių, mažiau rentų, mažiau algų, taksų, šviesos ir kitų išlaidų.

Faktas kalba pats už save

Chicago ir apylinkių lietuviai darykite sau ir šiai įstaigai gero suprasdami, kad nėra ir negali būti kitos Lietuvos baldų krautuvės Chicagoje, kuri galėtų sumušti "Progress" kainas. Dėl kiekvieno namam reikmenų pirkimo, visuomet kreipkitės į šią įstaigą

PROGRESS FURNITURE CO.

4181-83 Archer Ave. LAFayette 3-3171

Lengvi išmokėjimai pritaikomi visiems.

Kiekvienas privalo taupyti geresnei atečiai

Kad rūpesčiai ateitimui būtų mažesni, reikia taupyti saugioje įstaigoje

Taupykite Standard Federal Savings & Loan Association — saugiausioje taupymo įstaigoje

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

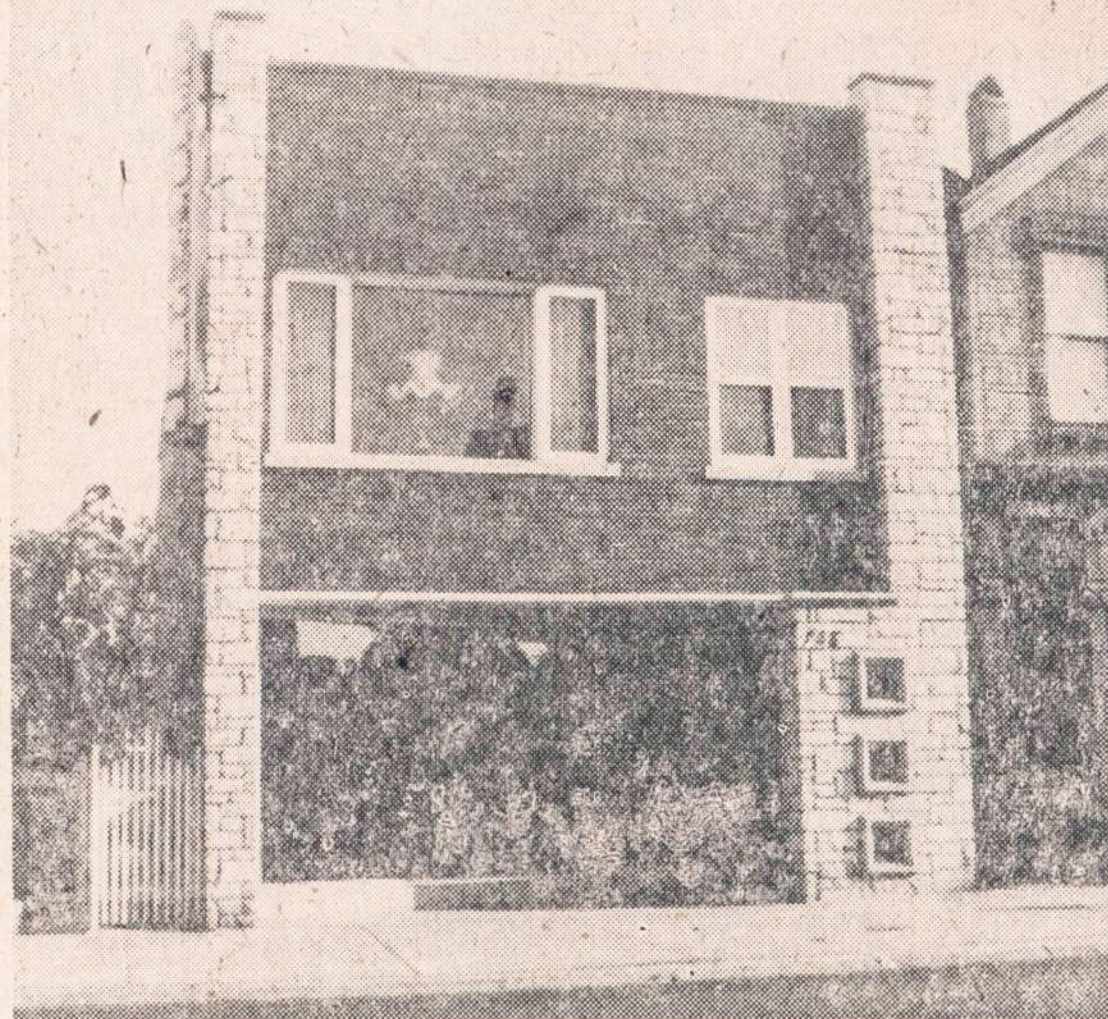
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
 PHONE: Virginia 7-1141

JUSTIN MACKIEWICH, Prezidentas

Istaigos valandos: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9-tos valandos ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

"Pašildė" naują namą

BULOWŲ NAMAS

Gerai žinomi Bridgeporte Pranas ir Marijona Bulowai jau 12 metų kaip šioje kolonijoje dirbaujasi, gražindami ponias ir paneles. Jų įstaigos vardas Unity Beauty Shop, 738 W. 35th St. Įstaiga puikiai veikia.

Esant maža vietos senoj, jie sumanė pasistatyti naują, modernią, kad ponions, belaukiant eilės, būtų vietos kur pasėdėti. Dabar ponios gali gražiam salione palaukti ir gerai įtaisytoji "šapoji" gauti tinkamą patarnavimą. O tas patarnavimas toks pat geras, kaip ir pačiame vidurmiesty, nes abu Bulowai jau gerai patyrę savo darbe. Ypač Bulowas specializuojasi "panaikinti" baltus plaukus, kurie niekam nepageidaujami.

Rugs. 7 d. Bulowai gerai "pašildė" savo puikų naująjį namą, sukviėdami krūvą žmonių. Būtiūliū ten buvo pilnas erdvus butas. Svečiai, prisidėję lėkštes maisto, ėjo žemyn, į pirmą aukštą, nes ten buvo "Baltosios Meškos" alaus. Tarp daugelio svečių ten buvo mūsų mylimi Daužvardžiai, pp. Gugliai, art. ir ponia Braziai, Richard Daly (miesto klerkas) su ponia, pp. Balzekai, Pakeliai ir dukra, S. Mankus su dukra, Radvilai su dukra, "Sandaros" red. M. Vaidyla, pp. Solon, pp. A. Bulowai, Grybai, Berlašiai su dukra, Viskai, Pudžiūnai, Lukai, kaimynai Narbutai, ponia Keiken, pp. Turnham, na, ir mes su žmona. Valgėm, gerėm "meškos" alų. Tai buvo puikus Bulowų namo "pašildymas". Dan Kuraitis

Choro sukaktuvės

Iš praicitės

Rugsėjo 7 d. Ziono ev. liut. lietuvių parapijos choras minėjo savo trejų metų sukaktį. Iš tikrųjų saktyoje parapijoje lietuvių choras veikė daugiau kaip 25 metus. Jis pradėjo veikti Pirmojo Pasaulinio karo metais, kai parapijoje kunigavo lietuviškumo veikloje atsizymėjęs kun. D. J. Razokas. Po to choras nebeutraukė savo veiklos. Jis giedodavo dažniausia švenčių, progomis. Choras daug nusipelnė šios parapijos lietuviškumui išlaikyti.

Kai viršuje kalbėjome apie choro trijų metų sukaktį, tai turėjome galvoje 1949 metais rugsėjo pradžioje naujai atkurtą parapijos chorą. Mat, tuo metu iš tremties jau buvo atvykę mokytojai Lampsačiai, mokytojas V. Bertulaitis ir eilė kitų. Žinoma veikė A. Borchertienė tuo metu ruošė veikalą, kur buvo numatytos choro partijos. Tad ji ir buvo pati choro steigimo judintoja. Choriui vadovauti buvo pakviestas iš tremties atvykęs Klaipėdos Mokyklų Inspektorius Martynas Lacytis, kuris energingai ėmė mokyti giedoti giesmes. Po dviejų mėnesių darbo choras pirmą kartą pasirodė Reformacijos šventės proga, spalio gale. Po to choras ėmė vis labiau stiprėti, ir Kalėdų vakarą ir Naujų Metų išvakarėse gražiai sugiedojo eilę

giesmių ir pačių Naujų Metų išvakarėse turėjo savo pirmąjį parengimą su programa ir vaišėmis.

Per praėjusius trejus metus choras veik be jokios pertraukos rinkosi kas penktadienio vakarą. Per tą laiką jis giedojo daug kartų pamaldose, ypač minint lietuviams brangias dienas. Nuo šių metų pradžios chorui vadovauja Povilas Mielulis, kuris daug laiko skiria perrašant gaidas ir paruošiant giesmes. Jo įdėto darbo vaisiai vis labiau ryškėja. Choras pasiekė gana gero lygio.

Kalbos ir sveikinimai

Tatai pasireiškė pačia choro sukakties šventę minint. Pamaldose buvo graži skambumu sugiedotos dvi giesmės. Po pamaldų pats minėjimas vyko parapijos salėje, kur prisirinko pilna svečių. Pats choras, iškilmingoje eisenoje įvygiau į salę, atliko tris giesmes. Jaunimo pirmininkas Viktoras Mielulis savo žodyje pažymėjo, jog eilėse susikaupęs jaunų žmonių choras nori giesmes giedoti iš jaunų širdžių, kad jos pasiektų kitų širdis. Choriui pagiedojus užvėspatavo iškilminga nuotaika. Pačių giedojimu labai džiaugėsi šventės dalyviai. Vaikučiai tarp giesmių pasakė atitinkamų eilių. Choro dalyviai buvo uniformuoti: berniukai baltais marškiniais, mergaitės baltom bliuskutėmis.

Savo sveikinimo kalboje Parapijos Tarybos pirmininkas Jurgis Borchertas pažymėjo, jog parapijoje lietuvių choras jau giedodavo mažiausia 25 metus, bet niekuomet choras nebuvo toks pilnas jaunos energijos, taip gražiai susigiedojęs, kaip dabar. Tad linkėjo chorui vis labiau tvirtėti ir savo veikla reikštis dar bent sekančius 35 metus.

Žinoma visuomenininkė J. Borchertienė vaizdžiai nupaskojo pačias choro įsikūrimo aplinkybes. Ji pažymėjo choro didelę reikšmę pačiai parapijai ir jaunimo veiklai.

Teologas Algirdas Jurėnas pasakojo, kad, chorui prieš trejus metus pradendant dirbti, teusirinko 7 žmonės, o minint trejų metų sukaktį jis matęs virš 30 jaunų giedotojų stiprų chorą. Dievo Karalystės darbe daug kas auga iš mažo grūdėlio iki užauga dideliu medžiu. Palinkėjo chorui išaugti į kelis kartus galingesnį vienetą.

Svečių tarpe buvęs Vilnijos krašto lietuvių veikėjas V. Šimkus labai nuoširdžiais žodžiais pasakojo, kaip jis stebias šios parapijos pasireiškimus lietuvių bei stiprinti. Linkėjo jauniems būti gerais giedotojais, branginti lietuviybę, palaikant lietuvių brangintinus papročius.

Tarybos narys Jonas Kasperas, pažymėjęs parapijos patyrimus lietuvių bei išlaikyti, išreiškė savo džiaugsmą, kad į parapiją įsijungė daug jaunų žmonių, kurie savo jaunomis jėgo-

HELEN VESPENDERAITE,

gerai žioma tarp Chicago lietuvių ir mylima solistė Birutės, Pirmyn, Lietuvių Universiteto Klubo ir Western Electric Co., buvo užkviesta dainuoti dviem savaitėms Shoreham Hotel, Washington, D. C., vienam iš didžiausių ir puošniausių viešbučių. Viešbučio maistras, išgirdęs Helen dainuojant, tiek buvo sužavėtas jos balsu ir grožiu, kad visą vakaro muziką ir dainas skyrė jai ir jos gintajam miestui Chicago.

Graičiūnas palaidotas Tautinėse Kapinėse

Praeitą šeštadienį, rugsėjo 13 d., Lietuvių Tautinėse kapinėse buvo palaidotas Dr. Andrius Graičiūnas. Į kapines suvažiavo apie 60 automobilių ir prie kapo susirinko apie 200 žmonių. Laidotuviams vadovavo laidotuvių direktorius Ridikas. Kalbą pasakė detroitieškas p. Metelionis. Kalbėtojas buvo nepasiruošęs. Jis apgailestavo, kad daktaro laidotuviuose dalyvavo mažai lietuvių inteligentų. Kalba buvo nesklaidi, nes kalbėtojas prisipažino, kad Graičiūno nepažino ir jam staigiai buvo liepta kalbėti.

★ Naują raštinę atidarant, arba įsteigiant biznio įmonę, būtina reikalingos rašomosios mašinė, skaičiavimo mašinos ir visokie raštiniai reikmenys. Viskuo jus aprūpins J. Karvelis, 3249 S. Halsted St. DA 6-1136.

mis pagyvina parapijos gyvenimą.

Pelnas gimnazijai

Šis jaunimo suruoštas vakaras davė 40 dolerių su viršum pelno, kuris skiriamas Diepholzo Lietuvių Gimnazijai šelpti. Tarybos Narys

"NAUJIENOS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVAŠININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI JIE ŽINO, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

STELLA DANTA pagal tėvus Vyšniauskaitė St. Clair Shores, Mich.

Mirė 1952 m. rugsėjo 12 d. 3 val. ryto, sulaukusi 36 metų amžiaus. Gimusi Chicagoje. Paliko nuliūdę: vyras Jonas, dukterė Connie, sūnus Jimmy, tėvai Mykolas ir Konstancija, brolis Mykolas, brolienė Phyllis, uošvienė Minnie Danta; pusbrolis ir pussesterė.

Kūnas pašarvotas rugsėjo 14 d. Lachavičiaus koplyčioje, 2314 W. 23rd Place, Antradienį, rugsėjo 16 d. 8:30 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Aušros Vartų parap. bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Stellos Danta giminės, draugai ir pažįstamieji nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsiveikinimą.

Nuliūde lieka: Vyras, Dukterė, Sūnus, Tėvai, Brolis, Brolienė, Uošvienė, Pusbrolis ir Pussesterė

Laid. Direkt. S. Lachavičius Tel. Virginia 7-6672.

GUŽAUSKU
 BEVERLY HILLS GELININKA
 Gražiausios gelės dėl vestuvių, bankietų, laidotuviams ir dėl kitų visokių papuošimų.
 6901 SO. WENTWORTH AVE.
 Telef.: ST 2-2454 ir HU 3-2324

LOVEIKIS Siūnėm Gelės Telegramai Visas Pasaulio Dalis
KVIETININKAS
 Gelės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
 2316 SO. HALSTED ST.
 Tel. YArds 7-7388

URBA Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams vė m s. Papuošimams
GELININKAS
 4180 Archer Avenue
 Phone: LA 3-5800 arba 3-5870

GELININKAS (PUTRAMENTAS) Linkamumo ar liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkt **ROY R. PETRO** (Putramentas) 5519 So. Harlem Avenue POrtsmouth 7-9020.

LIŪDESIO VALANDOJ Sankaitė
MAŽEIKA & EVANS
 LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
 6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and
 REpublic 7-8600-8601 Parking Facilities.
 Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse žauidme koplyčia arčiau jūsų namų

A. PETKUS
 LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
 6812 So. Western Avenue
 1410 South 50th Avenue
 CICERO, ILL.
 TELEFONAI:
 GROvehill 6-0142 • HEMlock 4-2644 • TOWNhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
 LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
 SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
 4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
 Tel. YArds 7-1741 ir BISHop 7-9481
 4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
 Telefonas BISHop 7-9719
 MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
 Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kIL.

NARIAI Chicago
 Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
 TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

GEORGE F. RUDMIN
 3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
 3354 S. HALSTED STREET Phone YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
 1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781

STEPONAS C. LACHAWICZ
 2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.
 Virginia 7-6672 PULLman 5-1270

L. BUKAUSKAS
 10821 S. MICHIGAN AVE. Phone COmmodore 4-2228

ANTANAS M. PHILLIPS
 3307 LITUANICA AVE. Phone YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
 659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE
 1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

J. LIULEVIČIUS
 4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAFayette 3-8572

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

VISI MOKYTOJĄ PLIEKIA

"Ant palinkusios šakos visos ožkos lipa", sako mūsų priešo. Taip yra ir su mokytoju. Jį ujo, uja ir uis: prieš puštrečio tūkstantio metų graikai sakė: "Ką dievai norėjo nubausti — mokytoju (pedagogu) įskyrė". Anot graikų, dievai jį įstatė, išleisdami, į šį vargo kelią, o kas tik nori iš žmonių, tas gali jų rūšybę vykdyti ant mokytojo kailio. O jis kantrus, tyliai neša likimo jam uždėtą naštą. Ir tai veik visose tautose. Mat, jis negamina gėrybių, nekrauna niekam apčiuopiamo turto ir jo darbas skaitomas beverčiu. Apjakieliai žmoneliai nemato jo gaminamų gėrybių! Tik vienai vokiečių tauta tinkamai įvertina savo mokytoją. Jei ji vievinga, darbšti, kultūringa ir t.t., tai nuopelnas mokytojo, kurs ant savo pečių išnešė visa tai laurai. Ir ši gerbia jį.

O pas mus? Tiesa, iki nepriklausomybės laikų savas mokytojas, net kaimo daraktorius, buvo gerbiamas. Liaudžiai jie išliko tokiais iki šių laikų. Bet visai kitaip jį traktuojama mūsų "išminčiai" ir vyriausybės. Jie visi iš jo daug reikalauja — visais atžvilgiais — o jam numeta trupinius nuo savo stalo! Tas patsai ir tremty. Visą laiką ant jų rėkiama, lyg jie vieni tik būtų išmokslinti, o kiti žinybų būvę tarnautojai — be moksliai buvo. Bebarant nueinama iki nesąmonių (A. Pleškys "Išlaisvinkime Lietuvą", 1951 m. "Naujienų" Nr. 92-95), kur pradžios mokyklos mokytoją prilygina padėtimi prie Apskrities Viršininko; siūlo grįžusį pristatyti griovius kasti, kad aukas renkant davė tik 5 dol. ir galvoja atgauti turėtą Lietuvą ūkelį. Nemažiau jį vanaoja ir D. Velička, kad nesiseka čia teatinė karjera: nėra algos, laisvoje konkurencijoje reikia išsilaikyti. Nuo jų neatilsiečia ir "Mūsų mokykla", savo 6 nr. nušneka nei šį, nei tą. Girdi: "Per daug rašoma apie nereikalingus ar neaktyvius dalykus. Antai, straipsniai apie buvusius režimus bei okupacijas Lietuvoje, straipsniai apie vartytas politikas bei jų atvirus ir paslėptus tikslus ir pagaliau partinių bei doktrininių ginčų straipsniai". Kuo redaktorai laiko mokytojus, politinius analfabetais? Reikia, apie praieitį nešnekėk, o patsai, anksčiau stebėdamasis iš mokytojo dabartinio susingimo, kad nedalyvauja pedagoginėje spaudoje, klausia: "Ar mokytojo 'pasigydymas' nuo idealizmo?" Ir kaip paaiškinti klausimą, kai atsakymas guli praieity? Tenka statyti kitą klausimą: ar daug mokytojų iš tiekios tūkstančių pasireiškė paskutiniiais nepriklausomybės laikais, pedagoginėje spaudoje? Juk jos kaip ir nebuvo, o esančią prirašydavo keletas "pateptųjų", kuriems riebiai atlygindavo. Buvo susimtelę nekurię į Profesing mokytojų sąjungą, mėgino leisti savo organą, bet buvo uždėtas antsnukis, kaip kiekvienai ne iš Tautos Vado išplaukiančiai iniciatyvai. Todėl visur čmė slėgė stagnacija, jos pasekmes matome šiandien. Prie šio klausimo dar grįšime. Jei norime kalbėti apie "pasigydymus" ir daug ko kito, tenka nusikelti į praieitį, anų laikų politines užmačias, gerai iširti mokytojo padėti ir daug kas išaiškės.

Moralinės darbo sąlygos

Kieno rankose šiandien mokyklinis jaunimas — to bus ir ateinančios kartos. Šį dėsnį žino kiekviena politinė partija ir todėl, tik pačmsi valdžios vadeles, tuoj pradeda jomis tarmpti mokytojus. Taip buvo krikdemams Lietuvą valdant, taip pat ir smetoninio režimo laikotarpį. Pirmieji, be mokyklinio darbo, reikalavo dirbti jų partijos narių tarpe, padėti veikti pavasarininkams, ateitininkams, angeliukams ir t.t. Mokyklos darbe religinis auklėjimas turėjo užimti vyraujančią

rolę. Kunigai tikybos dėstyti i tolimesnes mokyklas retai atvykdavo, tik pasirašyti į žurnalą: už juos pamokas turėdavo atlikti mokytojai, o pinigus kapelionai pasiimdavo. Kurs mokytojas tam nepakludavo — trenkdavo ten, kur "ir varna per tris dienas neužskrenda" (Svietimo ministerijos užkulisų išsireiškimas). Tautininkams paėmus valdžią, mokytojo būklė dar pablogėjo: dvasiškai reikalavo jiems dirbti, tautininkai — organizuoti jų parnietimus, vilkiukus-paukštytes ir t.t. Be to, veik visai mokytojai iš įsitikinimo buvo šauliai, ruošdavo su mokiniiais ir suaugusiais vaidinimus, kultūringas pramogas. Suprantama, dabar turėjo tautininkai — šovinistinis auklėjimas vyrant mokykloje. Ir tai buvo mokytojams nauja našta, svetima: tai smetoninis ultra patriotizmas su Antano I paveikslų kultūra, nors jie visi buvo kilę iš kaimo ir mylį savo tėvynę žmoniės. Jie privalėjo savo jauniems bendradarbiams dažnai skiepyti tai, kuo patys netikėjo. Ypač, kai matė darbus tų dievinamųjų.

Mokytojo materialinės sąlygos

Kokia buvo mokytojo materialė padėtis? Imkime paskutinį tautininkų valdymo penkmetį, kai mokytojas buvo daugiausiai apkrautas darbais. Baigęs seminariją gaudavo mėnesiui 142 lit, butą, kurą ir šviesą. O tik iš karo mokyklos išėjęs karininkėlis, tokio pat mokslo lygio kaip mokytojas, atėjęs į pulką, gaudavo mėnesiui 405 litus, butą ir kurą. Be to, išeidamas iš karo mokyklos gaudavo iki 1500 litų uniformai išgyti. Už poros metų su antra žvaigždute pakildavo alga 50 litų ir t.t. O mokytojas? Iš seminarijos suolo, dažniausiai su tuo pačiu švarku, nukeliaudavo į kaimą, kur jis turėdavo visą amžėlį vargti. Jokios vilties į geresnę ateitį, jokio paaukštėjimo tarnyboje negalėjo laukti. Jei patiks valdantiejiems, gali iš kaimo nukelti į valsčiaus mokyklą vedėju, tai ir viskas.

Prie atlyginimo, butas, kuras ir šviesa, kaimo mokyklos veik visur būdavo valsčių savivaldybės pas ūkininkus nuomojamos. Seklyčia būdavo išnuomojama mokykla, o gale esanti kamaraite — mokytoju. Teko matyti, kur mokytojas per žiemą gyveno be krosnies, nešildomoje kamaraiteje. Arba, durys su tokiais tarp lentų plyšiais, kad gali pirštus kaisyti, o už jų žiemoja ūkininko avys su ertukais, kiaučė su paršiukais. Vėliau buvo nustatyta tokiame kambariui baldų minimumas, bet neteko girdėti, kad savivaldybė kur būtų davusi. Syki skundžiasi mokytojas: "atvažiavau, atsiguliuo mokykloje ant suolo ir taip sulaukiau kitą rytą mokinių". O kur mokytoju reikėjo maitintis? Ūkininkėlės neturėdavo laiko "terliotis" dėl vieno žmogaus: šis iš tokios algos negalėdavo riebiai atlyginti. Dauguma virdavo patys,

arba valgydavo tą, ką šeimininkė išvirdavo šeimynai. Produktų kaimo gauti mažais kiekiais būdavo neįmanoma, reikėdavo vykti į turgų. Kartais jis būdavo už 7-8 klm. ir per purvą ar sniegą nenuceisi pėsčias, tekdamo samdyti arklį. Drabužiai taip pat reikėdavo: algą gaunant gėdą tėvų prašyti. Ir taip mokytojas kaimo ir provincijos mažam miestely gyveno skurde, kartais blogiau nei ūkininkas. Negalėdavo galo su galais suvesti, o apie knygų įsigijimą, žurnalai, negalėjo ir svajoti. Inspektoriai neatsižvelgdavo į jų padėti, neatsiklausė užsakydamo jiems visokių tautininkų išleista šlamštą, atskaitydavo iš algos ir jų sąžinė negraudavo.

Mokytoju likdavo tik darbas mokykloje, po pamokų iki vėlyvos nakties sąsiuviniai taisyti ir kaimo berno gyvenimas. Susitinka po keletos metų vienas kitą mokyklos draugai ir klausia: "ar tu jau sukūliaujai?". Kiti valdininkai provincijos mokytojų kitaip nevadindavo, kaip "kaimo liktarnos".

Vidurinių mokyklų ir gimnazijų mokytojai taip pat negeriau buvo atlyginami, jei ko-

kiame provincijos užkampysto pasidalydavo "galingieji". Apie universiteto profesūrą čia netenka kalbėti: jie buvo atlyginami ministeriškai.

a profitable reminder
open a savings account
this month

Gaukit du gerus uždarius kasmet
Užtikrinkit taupymui apsaugą
Turėkit pinigų kai reikia

Pridėkit su \$1 • Pridėkit kiek norite,
kada norite

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 SO. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
Telefonas: HAYmarket 1-2028

Valandos: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 valandų vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 3 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. p. p.

Make your
home improvement
dreams come true

...with

AMERICAN-Standard PLUMBING FIXTURES

Now is the time to modernize your bathroom... to add a powder room... to streamline your kitchen... to fix up your laundry. By selecting American-Standard plumbing fixtures, you can make these all-important rooms real showplaces. And your home will be a greater joy than ever to live in... the envy of every person who sees it.

We invite you to come in now and see our large display of modern American-Standard baths, lavatories, water closets, kitchen sinks, laundry trays and automatic water heaters. They're as fine as money can buy! And, you'll be surprised to see how reasonably priced they are!

Come in or Phone for Estimates

LYLE Plumbing & Heating Co.

1809 W. 63rd St.

Walbrook 5-3151

LICENSED AND BONDED PLUMBERS

Why wait?
you can modernize
now on an EASY
TIME PAYMENT PLAN

Taupymo Šaskaitos Apdraustos Dividendai Kas Pusė Metų

CITIZENS FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1542 South Halsted Street

Chicago Heights, Illinois

Telefonas: SKYLINE 4-4700

Tel. Virginia 7-6583

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1-3 ir 7-8
Seredomis ir nedėliomis uždaryta.
Subatomis nuo 1-3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone: REpublic 7-7868

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidare ofisa
10748 So. Michigan Avenue
Tel. Waterfall 8-3060
Priima nuo 1-4 ir 7-9 val. išskiriant
šeštad. ir sekmad. Šeštad. susitarus.
Rezidencija: 10838 So. Wabash Ave.
Tel. Commodore 4-1187

Ofiso tel.: Virginia 7-0036
Rezidencijos BEvery 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8;
Ser. Šabat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso Telefonas Yards 7-4787
Namų Tel. PROspect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai,
Saukite Midway 3-0001

DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas Yards 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 3 val. vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak.
trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas HEMlock 4-7889
Namų Tel. Hilltop 5-2557

KITI LIET. DAKTARAI
Ofiso ir rezid. tel.: Yards 7-3526
Neatsiliepus, skamb. Virginia 7-3526

DR. JONAS VALAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
DR. G. J. BYLAITIS
Vidaus, vaikų, nervų gydytojas
4038 So. Archer Ave.
prie California Ave.
Val.: antr. 2-4, 6-8 p. m., šešt. 1-5;
pirm. ir ketv. 6-8, treč. ir penkt.
12:30-6:00 tik susitarus.

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEMlock 4-5849
Rezidencija HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad. Antrad., Ketvirtad. ir
Penktad. 1:30-4; 7-9 vakaro
Treč. ir šeštad. tik susitarus.

Tel. ofiso VI 7-0600, rez. VI 7-7303
DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
Kampus Archer ir California Ave.
VAL.: 2-4 p. p. ir 6-9 vakare,
išskyrus sekmadienius.

Ofiso tel.: Yards 7-1166
Rezid. tel. DANube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampus Halsted ir 35th gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val.
kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.
Rezid.: 3247 South Emerald Avenue

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuviai Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 p. p.
ir 7:30-9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso Tel.: PROspect 6-3838
Rezid. Tel.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
Akių ligų specialistė
ir pritaiko akinius.
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą.
išskyrus trečiadienius.
2422 W. MARQUETTE RD.

Tel. ofiso GR 6-4322, Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tik susitarus:
nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 v.
išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG.
6400 South Kedzie Ave.

Dr. Raymond Kastys
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Drauge su DR. MACE GAZDA
MEDICAL & SURGERY BLDG.
5159 So. Damen Avenue
Tel.: PROspect 6-7800

Priėmimo val.: Pirm., treč., ketv.,
penkt. — 10-1 v. p. p. Pirm., ketv.
4-7 v. v. Treč., penkt. 6-9 v. v.
Šeštadieniais pagal susitarimą.

Ofiso telefonas: LAFayette 3-3210
Jei neatsiliepia saukit KEDzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 So. Archer Avenue

Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirm., antrad., ketvirtad.
6-8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Skaitykite "N-nas"

Ofiso ir buto tel.: OLYmpic 2-1381
Neatsiliepus, telef.: KEDzie 3-9000

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO
VALANDOS: Kasdien 10-12.
Antrad. ir ketvirtad.: 6:30-9 v. vak.
Šeštadieniais 10-2 ir 4-6.
Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero

Telefonai: ofiso GROvehill 6-5399
rezid. PROspect 6-4732
DR. A. MACIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 WEST 63rd STREET
(Kampus 63rd ir Artesian)
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 v. p. p. kasdien.
Trečiadieniais ir šeštad. nuo 2-4.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GROvehill 6-1321
Jei neatsiliepia Vincennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRIEN
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEMlock 4-5524
Hours by appointment only.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
Ofiso tel.: HEMlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. tel.: PROspect 6-8484
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. Šešt. tik 2-4 p.p.
Neturi valandų trečiad. ir sekmad.

Telef.: ofiso DANube 6-1125
buto WALbrook 5-6691

Dr. A. Valis - Labokas
MOTERŲ LIGŲ GYDYTOJAS
3267 SO. HALSTED ST.
Val. 1-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Šeštadieniais 1-4 val. popiet.

KITATAUCIAI GYDYTOJAI

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 SO. ASHLAND AVE.
(2-ras aukštas)
Ofiso telefonas: Yards 7-0554
Jei neatsiliepia saukite:
Res. telef.: MIDway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4
val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vak.

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. Yards 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 v. popiet.

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas - Orthopistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis.
Egzaminuoja akis ir pritaiko aki-
nius. Išgydo kreivas akis be opera-
cijos. Įveda netikras-artificiale akis
pagal sveiką. Praktikuoja per 39
metus. Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: Yards 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius
keičia stiklus ir rėmus.
4701 S. DAMEN AVE., Chicago, Ill.
Tel.: Yards 7-7381

Priima: Vakarais nuo 6 iki 9 val.
Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų.
Treč. ir Sekmad. pagal susitarimą.

NUO UŽSIENĖJUSIŲ, ATVIKŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ

Tie kurie kenčia nuo SENU AT-
VIRU ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, tie
negali ramiai sėdėti ir naktimis
miegoti, nes jų užsiėmusios žaizdos
niežti ir skauda. Kad pašalinti tą
niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvi-
rų ir skaudžių žaizdų, uždeikite
LEGULO Ointment. Jo gydymo o-
s ypatybės palengvins jūsų skaudėji-
mą ir galėsite ramiai miegoti nek-
ti. Vartokite jas taipgi nuo skau-
džių nudegimų. Jos taipgi pašalina
niežėjimą ligos vadinamos PSORIA-
SIS. Taipgi pašalina perštėjimą ligos
vadinamos ATHLETIC FOOT, su-
stabdė džiūvimą odos ir perplyšimą
tarp pirštelių. Jos yra tinkamos var-
toti nuo džiūstančios ir suskilusios
odos. Jos yra geros gyduolės nuo
visų išviršinių odos li-
gų. LEGULO Oint-
ment suteiks jums pa-
gala nuo nuvargusių
perštamų ir niežtinčių
kojų. Legulo Ointment
yra parduodamas po
75c., \$1.25 ir \$3.50.
Pirkite vaistinėse Chi-
cagoje ir apylinkėse
ir Milwaukee, Wisc.,
arba atsiųskite money
orderį.
LEGULO, 5618 W. Eddy St.,
Chicago 34, Ill. MUBerry 5-3694

A.C. DENTAL PLATES LABORATORIES

ONE HOUR PLATE REPAIR
Teeth Replaced. Cracked Plates
Repaired. Old Dentures Remade
3454 N. SOUTHPORT
LAkeview 5-5395

7-NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.
—MONDAY, SEPTEMBER 15, 1952

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

Frank Schwartzman paskirtas specialiu Kudner Agency, Inc., valdymo pareigoms tarp svetimų kalbų spaudos ir Eisenhowerio prezidentinių rinkimų štabo. Jis sveikina buvusį U. S. senatorius John A. Danaher (Conn.), kuris dabar yra Respublikonų Tautinio Komiteto specialaus skyriaus direktorium.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Eisenhoweris pasidavęs Taftui

Demokratų susirinkime Chicago Civic Operose rūmose praeitą savaitę Sparkman, demokratų numinutasis į JAV viceprezidentus, kaltino Eisenhowerį, kad šis esąs visiškai pasidavęs Taftui, priimdamas pastarojo paskirtas sąlygas, kai juodu "taikos reikalų" buvo perėitą savaitę susitikę New Yorke.

Paties Eisenhowerio pareiškimai, Sparkmano nuomone, esą pilni keistenybių. Generalas reikalavęs, kad 90% paritetas rinkimams būtų pratęstas dvejim metams, nežinodamas, kad kongresas jau yra metams pratęsęs. Užsienio politikos programą jis nusiskaitęs iš svetimos partijos, o užuot kalbėjęs apie apsimylimą Washington, geriau, esą, jis padarytų pažinręš, koks svarumas jo paties partijoje.

Rekordai po rekordų

Jau 37 dienas šia vasarą buvo karščiau negu 90 laipsnių. Tai rekordinis vasaros karštis. Be to, praeitą penktadienį karštis pasiekė net 95.6 laipsnio. Tai vėl rugsėjo 12 dienos rekordas. Tik 1939 m. tą dieną buvo 93.9 laipsnio.

Paralyžo epidemija

Oficialiai paskelbta, kad Chicagoje bei Cook apskrityje siauria paralyžo epidemija. Iš viso iki perėito savaitgalio užregistruota apskriti 1,000 susirgimų.

Epidemija skelbiama tada, kai paralyžo susirgimų atsiranda po vieną kas 5,000 gyventojų. Ta riba jau buvo pasiekta, kai buvo užregistruota 720 susirgimų.

Iš viso iki perėito savaitgalio buvo mirę paralyžu 46 asmenys nuo šių metų pradžios.

Reikalauja \$8000 algos mokytojams

Chicago mokytojų unija reikalauja, kad aukščiausia alga mokytojams siektų \$8,000 metams. Dabar aukščiausia yra \$6,100. Reikalaujama, kad pirmiausia būtų atsižvelgta į išdirbtą laiką ir patyrimą, šalia akademinio išsilavinimo.

Negrai kovai su komunistais

Negrų kun. Dr. Robinson kalbėjo Chicago presbiterienų tarybos susirinkime ir ragino siųsti diplomatus negrus į Aziją kovai su komunistu. Esą, negrams visur durys Azijoje esančios at-

8-NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—MONDAY, SEPTEMBER 15, 1952

viros, tuo tarpu ne vienur baldieji amerikiečiai nepageidaujami. Tuo būdu būtų išmuštas komunistams iš rankų vienas propagandos ginklas.

Šaukia ir gydytojus

Lapkričio mėnesį bus pašaukta į kariuomenę Illinois valstybėje 2,680 vyrų, taip pat 29 gydytojai bei 5 dentistai.

Paskutiniomis 5 savaitėmis tikrinami gydytojai, ne senesni kaip 51 metų, kurie nėra buvę militarinėje tarnyboje nuo 1940 m., nes yra galima, kad jie bus pašaukti į kariuomenę.

37,000 tremtinių

Iš 393,542 tremtinių, įkurdintų JAV, 37,000 apsigyveno Illinois valstybėje. Tuo būdu ši valstybė yra antroji įkurdintų pagal Displaced Persons Act tremtinių skaičiumi.

Daugumas Illinois tremtinių dirba ūkiuose bei namų ruošioje. Daugiausia iš jų tremtinių yra lenkų — 34%. Toliau eina vokiečiai, trečioji vietoj latviai.

Ateities čikagiečiai gyvens ežere

Po kokio pusšimčio metų apie 520,000 čikagiečių galės gyventi Michigano ežere. Tokį projektą paruošė inžinieriai, kurie čia yra suvažiavę savo organizacijos šimtmetinių sukaktuvių proga.

Jie gyvensią tada ežero salose apie kokias 2 mylias nuo kranto. Zinoma, jų sodybos bus sujungtos tiltu bei tuneliu su krantu. Iš viso tada busi Chicago pusseptinto milijono gyventojų.

Iš kur gi tos salos imsis? Ogi, sako, jas galima bus supilti iš ežero dugno iškasto smėlio, panašiai, kaip savo nuosavybę susikuria ežero pakrančių gyventojai.

Kaip sakoma, pagyvėsim — pamatysim; tik gal jau ne visi to matymo ir susilauksim.

Atomai pramonei po 10 metų

Zuckert, atominės energijos komisijos atstovas, savo pranešime vietos chemikų sąjungai pareiškė, jog atominės energijos pritaikymas pramonei dabar atrodas daug artimesnis, negu prieš pusmetį. Galimas dalykas, jog po 10—15 m. tam tikslui jau ji galėsianti būti panaudota. Tik tuo atveju tektų išleisti atitinkamus įstatymus, kad paslaptys nebūtų išduotos ir kad civiliniai tos energijos gamintojai duotų tam tikrus įsipareigojimus ir kariuomenei.

"Naujiuose" pasiskelbęs — visus biznyje nustelbia.

"Naujiuose" galima gauti pats naujusias, 1952 metų laidos, žemėlapis automobilistams. Jame yra visi Jungtinių Amerikos Valstybių, Kanados ir Meksikos keliai. Žemėlapio kaina — \$1.50.

Žemėlapi NAUJIENOS pasiųs paštu, kai gaus \$1.75 čekį arba Money Orderį.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Fardavimui
MŪSU TEISINGO PATARNAVIMO
REALESTATININKAS
CHARLES URNICH-KAZYS URNICH-KAS persikėlė į naują vietą. Per jį galima parduoti arba nupirkti bet kokį namą greitai, saugiai, teisingai ir pelningai. Atlieka visokius Real Estate ir Notary Public reikalus už draugiškai mažą atlyginimą.
CHAS. URNICH-KAZYS URNICH-KAS
2440 W. 60th St. (Arti Artesian)
Chicago 29, ILL.
FRospect 6-6025

CHATHAM FIELDS
3 miegamieji, bungalow. Moderni cabinet virtuvė. Uždaryti porčiai. Lotas 40x172. Arti mokyklos, I. C. \$16,000. Cash. 8534 St. Lawrence Ave. TRiangle 4-0959.

NAMAI SU PAJAMOMS
6 kambariai ir 2 kambarių butas, parduoda savininkas. 4421 North Seeley Ave.

SAVININKAS. 1 meto senumo 7 kamb. namai No. Harvey; 4 miegamieji, medinis, pilnai insuliuotas; planuotas kuklumui ir patogumui; virtuvės kab., drabužinės, auto. džiovintojas, skalbynė, elektr. pečius. Arti I. C. Tuoj įėjimas. Šaukite dėl susitarimo. Teisingai įkainuota.
Cedarcrest 3-8000

MARQUETTE Parko apylinkė; parduodamas naujas 4 kambarių plytinių bungalow, 7119 So. Troy St. Skambinkite GROvehill 6-6588. J.G. Mežlaidis. Šeštadieniais ir sekmadieniais galima pamatyti nuo 2-5.

SAVININKAS. 63rd ir Central apylinkėje, mūr. 2 fl. 5-5 kamb. Stokeriu garų šildomas. Auto. vand. šildytuvai; virtuvės kabinetai; pečius ir šaldytuvai savininko bute. Langai ir sieteliai; ven. užlaidos. Geras susisiekimas. Arti mokyklų ir pirkimo dist. Geram stovy. Greit galima užimti. Kaina tik \$22,000. Šaukite Portsmouth 7-1233

SAVININKAS. Arti 71st ir Honore, 1½ aukšto mūr. 2-5 kamb. pajamu namas. Yra kamb. ir lietinė sklepe. Alyvos šiluma, auto. vandens šild., kab. virtuvė, venetian užlaidos, "in-laid" grindys. Arti mokyklų, susisiekimo ir pirkimo centro. Savininko butas bus tuoj laisvas. Teisingai įkainuotas. PRospect 6-5767.

6 KAMBARIŲ mūrinis Georgian, 4 metų senumo. Cemento "patio" porčius, venetian užlaidos, aluminijaus žiemos langai; gesu šildoma. Didelis aptaisytas skydas. Plieno tvora. Geras susisiekimas, mokyklos, bažnyčios. \$14,000. 411 W. 99th Place. Hilltop 5-4705.

PAJAMŲ NUOSAVYBĖ
5959 So. Mozart.
mūrinis bungalow, 3 apstatyti, 1 neapstatytas butas laisvas. Alyvos šildymas. Dujos, karšto vandens šildytuvai. Dujų automobilio garažas. Gražiai apsidintas. Kampinis skydas 75x125. Kaina \$26,500. At-dara sekmadieniais nuo 1 iki 5 val. arba šaukti Mrs. Connor FA 4-5561.

SAVININKAS parduoda — Archer Manor, arti Archer ir Pulaski Rd. 6 kambarių mūrinis bungalow, didelis sklepas. Karštu vandeniu šildomas; tile prausykla. Labai dideli kambariai; viskai; uždaryti porčiai; 2 karų garažas. Daug ekstrų. Arti mokyklos, bažnyčios, transportacija ir krautuvės. Tikrai \$16,500.
REliance 5-7668.

SAVININKAS parduoda — Ravenswoode namą. Tuoj galima užimti 4 kamb. mūrinį, praplėčiamą namą. 5 metų senumo. Didelis sklepas; Karštu oru šildomas. Cabinet virtuvė; langai žiemai sieteliai; cyclone tvora. Medžiais apaugęs lotas. 1 blokas į katalikų bažnyčią ir mokyklą. Arti I. C. ir kitos transportacijos. Geras krautuvės. Kaina teisinga. WATERfall 8-1171.

Žemėlapis

NAUJIENOSE galima gauti pats naujusias, 1952 metų laidos, žemėlapis automobilistams. Jame yra visi Jungtinių Amerikos Valstybių, Kanados ir Meksikos keliai. Žemėlapio kaina — \$1.50.

Žemėlapi NAUJIENOS pasiųs paštu, kai gaus \$1.75 čekį arba Money Orderį.

NAUJIENOSE taip pat galima gauti patį naujaušį "Chicago" planą. Jo kaina 50 centų. Persiunčiant paštu kainuoja 60c.

Čekius arba Money Orderius rašykite ir siųskite tokiu adresu: NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Illinois

"NAUJIENAS" SKAITO VISU SROVIU ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI JIF ZINO, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ZINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

STOP!! DON'T LOOK FURTHER

FACTORY HELP

NO EXPERIENCE NECESSARY

We need in our packing room steady, able bodied men who are willing to work.

Must be capable and intelligent, over 25, who can speak and understand English well.

THESE ARE GOOD PERMANENT JOBS!

Days — Some overtime — Good starting wage. Employee benefits—7 paid holidays a year—paid vacations.

STANDARD BRANDS, INC.
2133 W. Pershing Road

PART-TIME WORK

4 hours per day for

MEN PRESENTLY EMPLOYED

Who wish to supplement their incomes.

TIME OPENINGS:
4—8 P. M. 8—12 P. M. 12—4 A. M. 4—8 A. M.

APPLY BETWEEN
7—11 A. M. and 1—5 P. M.

NATIONAL VIDEO CORPORATION
3019 West 47th Street

GENERAL FACTORY

WE ARE SEEKING DEPENDABLE MEN 18 — 55 WHO WANT EMPLOYMENT IN STEADY JOBS.

NO EXPERIENCE NECESSARY

We are a comparatively new industry and in process of building another plant.

As a result, opportunities are better than usual because we are going to need additional supervision and lead men and we want them to come up through our present plant.

Our starting wage is good. 48 hour, 6 day week with plenty of overtime. Openings on all three shifts. Night bonuses.

MANY EMPLOYEE BENEFITS.

APPLY BETWEEN: 7—11 A. M. and 1 P. M. — 5 P. M.

NATIONAL VIDEO CORPORATION
3019 West 47th Street

MARSHALL FIELD & CO.

RESTORANAI

turi laisvas vietas

- STALŲ VALYTOJAMS
- GAVIMO RAŠTININKAMS
- INDŲ PLOVEJIMAMS

Duodamas valgis ir uniformos Liberalinės nuolaidų privilegijos Grupinė gyvybės ir ligos apdrauda

Kreiptis
EMPLOYMENT OFFICE—3 aukšt. nuo 9:15 ryto iki 5 val. vakaro darbo dienomis (nuo pirmadienį iki seštadienio).

111 NORTH STATE ST.

FACTORY WORKERS

How would you like a job that

IS STEADY HAS SECURITY NEVER HAS HAD A STRIKE

WILL PAY MORE IR YOU PRODUCE MORE (Piece Work)

Has opportunity for promotion. Then come in and see us for

ASSEMBLERS — CONVEYOR INSPECTORS PULL UP—TRUERS POLISHERS—BUFFERS WELDERS—ARC OR GAS MACHINE OPERATORS HAND TRUCKERS

Apply at
6501 W. GRAND AVE. (NEAR FULLERTON)

BODY AND FENDERMEN

This is for you. Come prepared for work Steady and permanent.

2701 W. CHICAGO.

V V R U reikia bendram dirbtuvės darbu. Turi suprasti ir kalbėti angliskai. 2120 W. LAKE ST.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

STOP!! DON'T LOOK FURTHER

FACTORY HELP

NO EXPERIENCE NECESSARY

We need in our packing room steady, able bodied men who are willing to work.

Must be capable and intelligent, over 25, who can speak and understand English well.

THESE ARE GOOD PERMANENT JOBS!

Days — Some overtime — Good starting wage. Employee benefits—7 paid holidays a year—paid vacations.

STANDARD BRANDS, INC.
2133 W. Pershing Road

PART-TIME WORK

4 hours per day for

MEN PRESENTLY EMPLOYED

Who wish to supplement their incomes.

TIME OPENINGS:
4—8 P. M. 8—12 P. M. 12—4 A. M. 4—8 A. M.

APPLY BETWEEN
7—11 A. M. and 1—5 P. M.

NATIONAL VIDEO CORPORATION
3019 West 47th Street

GENERAL FACTORY

WE ARE SEEKING DEPENDABLE MEN 18 — 55 WHO WANT EMPLOYMENT IN STEADY JOBS.

NO EXPERIENCE NECESSARY

We are a comparatively new industry and in process of building another plant.

As a result, opportunities are better than usual because we are going to need additional supervision and lead men and we want them to come up through our present plant.

Our starting wage is good. 48 hour, 6 day week with plenty of overtime. Openings on all three shifts. Night bonuses.

MANY EMPLOYEE BENEFITS.

APPLY BETWEEN: 7—11 A. M. and 1 P. M. — 5 P. M.

NATIONAL VIDEO CORPORATION
3019 West 47th Street

MARSHALL FIELD & CO.

RESTORANAI

turi laisvas vietas

- STALŲ VALYTOJAMS
- GAVIMO RAŠTININKAMS
- INDŲ PLOVEJIMAMS

Duodamas valgis ir uniformos Liberalinės nuolaidų privilegijos Grupinė gyvybės ir ligos apdrauda

Kreiptis
EMPLOYMENT OFFICE—3 aukšt. nuo 9:15 ryto iki 5 val. vakaro darbo dienomis (nuo pirmadienį iki seštadienio).

111 NORTH STATE ST.

FACTORY WORKERS

How would you like a job that

IS STEADY HAS SECURITY NEVER HAS HAD A STRIKE

WILL PAY MORE IR YOU PRODUCE MORE (Piece Work)

Has opportunity for promotion. Then come in and see us for

ASSEMBLERS — CONVEYOR INSPECTORS PULL UP—TRUERS POLISHERS—BUFFERS WELDERS—ARC OR GAS MACHINE OPERATORS HAND TRUCKERS

Apply at
6501 W. GRAND AVE. (NEAR FULLERTON)

BODY AND FENDERMEN

This is for you. Come prepared for work Steady and permanent.

2701 W. CHICAGO.

V V R U reikia bendram dirbtuvės darbu. Turi suprasti ir kalbėti angliskai. 2120 W. LAKE ST.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkų

STOP!! DON'T LOOK FURTHER

FACTORY HELP

NO EXPERIENCE NECESSARY

We need in our packing room steady, able bodied men who are willing to work.

Must be capable and intelligent, over 25, who can speak and understand English well.

THESE ARE GOOD PERMANENT JOBS!

Days — Some overtime — Good starting wage. Employee benefits—7 paid holidays a year—paid vacations.

STANDARD BRANDS, INC.
2133 W. Pershing Road

PART-TIME WORK

4 hours per day for

MEN PRESENTLY EMPLOYED

Who wish to supplement their incomes.

TIME OPENINGS:
4—8 P. M. 8—12 P. M. 12—4 A. M. 4—8 A. M.

APPLY BETWEEN
7—11 A. M. and 1—5 P. M.

NATIONAL VIDEO CORPORATION
3019 West 47th Street

GENERAL FACTORY

WE ARE SEEKING DEPENDABLE MEN 18 — 55 WHO WANT EMPLOYMENT IN STEADY JOBS.

NO EXPERIENCE NECESSARY

We are a comparatively new industry and in process of building another plant.

As a result, opportunities are better than usual because we are going to need additional supervision and lead men and we want them to come up through our present plant.

Our starting wage is good. 48 hour, 6 day week with plenty of overtime. Openings on all three shifts. Night bonuses.

MANY EMPLOYEE BENEFITS.

APPLY BETWEEN: 7—11 A. M. and 1 P. M. — 5 P. M.

NATIONAL VIDEO CORPORATION
3019 West 47th Street

MARSHALL FIELD & CO.

RESTORANAI

turi laisvas vietas

- STALŲ VALYTOJAMS
- GAVIMO RAŠTININKAMS
- INDŲ PLOVEJIMAMS

Duodamas valgis ir uniformos Liberalinės nuolaidų privilegijos Grupinė gyvybės ir ligos apdrauda

Kreiptis
EMPLOYMENT OFFICE—3 aukšt. nuo 9:15 ryto iki 5 val. vakaro darbo dienomis (nuo pirmadienį iki seštadienio).

111 NORTH STATE ST.

FACTORY WORKERS

How would you like a job that

IS STEADY HAS SECURITY NEVER HAS HAD A STRIKE

WILL PAY MORE IR YOU PRODUCE MORE (Piece Work)

Has opportunity for promotion. Then come in and see us for

ASSEMBLERS — CONVEYOR INSPECTORS PULL UP—TRUERS POLISHERS—BUFFERS WELDERS—ARC OR GAS MACHINE OPERATORS HAND TRUCKERS

Apply at
6501 W. GRAND AVE. (NEAR FULLERTON)

BODY AND FENDERMEN

This is for you. Come prepared for work Steady and permanent.

2701 W. CHICAGO.

V V R U reikia bendram dirbtuvės darbu. Turi suprasti ir kalbėti angliskai. 2120 W. LAKE ST.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkų

STOP!! DON'T LOOK FURTHER